

कीर्तिपुरको चित्रण

कीर्तिपुर सन्देश

KIRTIPUR SANDESH WEEKLY

साप्ताहिक

वर्ष ४ अंक २८ (संयुक्तांक १८२)

ने. सं. ११३५ सिल्लागा सप्तमी बुधवा: २०७१ माघ २८ गते बुधवार (Feb-11, 2015)

पृष्ठ १०

मूल्य रु.५/-

LITTLE STEPS SCHOOL

A Montessori Based Pre -School
Shanti Marg, Tyanglaphatt, Kirtipur-2
Phone-01-4334430, Email : letsgo2littlesteps@yahoo.com
Estd : 2068 B.S.

Announces

Admission

Open

For

Play Group

Salient Features

- Managed by a team of psychologists, counselors and health professional
- Trained , motivated and caring teaching and non teaching staffs
- Limited children in each classroom
- Healthy and Nutritious lunch and snacks
- Child friendly classroom
- Well equipped montessori lab
- Workshops on parenting skills and child parent relationship
- Thematic out reach visits
- Volunteer service from foreigners
- Transportation facility

कोरीया रोजगारीको लागि तयारी कक्षाहरु सञ्चालन

समयमै तयारीमा लागौं मेहनतमा भर परौं, भ्रममा नपरौं तपाईंको मेहनत नै १००% ग्यारेन्टि पास

कोरीयन भाषा

विहान, दिउँसो र साँझ

विशेषताहरु :

- दैनिक ३ घण्टा EPS-Topic परीक्षाको लागि तयारी कक्षा Dictation, Listening & Reading Test र हरेक दिन Class Test र विद्यार्थीहरुको प्रगति विवरण चुस्त दुरुस्त राखी आवश्यक सरसल्लाह, अतिरिक्त कक्षाहरु तथा पाठ्य सामग्रीहरुको राम्रो व्यवस्था गरिने ।
- Books/CDs हरूको राम्रो व्यवस्था साथै Audio/visual, Exercise and Question Books को व्यवस्था ।
- EPS-TOPIK को परीक्षालाई मध्येनजर गरी परीक्षामा विद्यार्थीहरुलाई सामना गर्नु पर्ने सम्भावित समस्याहरुलाई सम्बोधन गर्ने गरी हरेक हप्तामा छुट्टै Weekly Model Tests पनि लिइने ।
- नियमित परीक्षाहरुको माध्यमबाट विद्यार्थीहरुको स्तर छुट्ट्याई सोही अनुरूपको विशेष कक्षाहरुको व्यवस्था गरिने । त्यसमा पनि कमजोर विद्यार्थीहरुले Supporting Class अनिवार्य रुपमा लिने व्यवस्था ।
- EPS-Topic, Skill Test तथा CBT को पनि कक्षाहरु धमाधम सञ्चालन ।
- प्रशिक्षकहरु दक्ष, अनुभवी पुस्तक अनुवादक साथै विगतका वर्षहरुमा विद्यार्थीहरुलाई सर्वाधिक उत्तीर्ण गराउन सफल ।
- Korea मा पढ्न जान चाहनेहरुको लागि पनि उचित परामर्श साथै Korea जान Tourist Visa को पनि उचित परामर्श र Vocational/Job को बारेमा उचित परामर्श ।

Valley Institute Kirtipur

NEAR KIRTIPUR NEW GATE Ph: 01-4332509

विश्वभरि तहको मचाएको Xiaomi Mi MOBILES नेपालको लागि आधिकारीक विक्रेता अब नेपालमा ONLINE मार्फत बिक्री बितरण

Online बाट किन्दा फाइदा के ?
Importer ले Distributer र Retailer लाई
दिने फाइदा अब सोभै ग्राहकलाई

A Dragon in your Pocket

Stunningly Beautiful.

13MP camera

Power through your day.

Lose the wires

Make Android yours

मोविल्याण्ड इलेक्ट्रोनिक प्रा. लि.

कीर्तिपुर-१७, बाहिरी गार्ड (नेपाल टेलिकमसँगै)

शाखा कार्यालय महाराजगंज, नारायणगोपाल चौक

फोन नं. ०१४३३४२३५, ०१४३३२०५७

**इन्द्रकुमार महर्जन
(हिउमी)**

संघीयता र राज्यको पुनर्संरचना विषयमा बहस चलेको पनि ८ वर्ष भन्दा बढी भइसकेको छ । संविधान नबन्नुको प्रमुख कारण संघीयता कस्तो खालको राख्ने भन्ने विवाद नै प्रमुख बनेको छ । यही विषयमा विवादका कारणले नै पहिलो संविधानसभा विघटन हुन पुगे । आज दोस्रो संविधानसभा पनि विघटनको संघारमा पुगेको स्थिति छ । न त पहिचानको संघीयता पक्षले यसको बारेमा अरुलाई बुझाउन सके न त अरुले बुझ्न चाहे । संघीयतालाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने भन्दा पनि “हुन्छ” वा “हुदैन” भन्ने विषयमा नै विवाद कायम रहेको देखिन्छ । खास भन्ने हो भने पहिला संघीयताको विरोध गर्ने पक्ष नै पछि आएर संघीयता मानेर पहिचान सहितको संघीयताको विरोधमा देखिन्छ । यसलाई जातीय रूपको संघीयता नाम दिएर यसले देश टुक्राउने, जातिगत विद्वेष फैलाउने, १२६ भन्दाबढी जाति भएको ठाउँमा ९/१० वटा जातिलाई देशको अंश बाड्ने भनेर प्रचार गर्न सफल भए । यसैलाई नै मुद्दा बनाएकोले दोस्रो संविधान सभाको निर्वाचनमा जनताले बलियो बनाएको र पहिचान सहितको संघीयता पक्षधरलाई हराएको भन्ने यो पक्षले तर्क गरिरहेको छ । के यो कुरा सहि हो त ? आखिर के हो त पहिचानको संघीयता ? यसले देश टुक्राउन खोजेको हो त ? यो विनाको राज्य पुनर्संरचना दिगो हुन्छ त ? यस विषयमा हालसम्म पनि जनतालाई बुझाउन नसकेको अवस्था रहेकोले यसको विश्लेषण गर्ने कोशिस गरेको छु ।

विश्वमा एकात्मक र संघात्मक गरी दुई खालको शासन प्रणाली संचालनमा रहेको पाइन्छ । एकात्मक शासन प्रणाली एउटै मात्र राज्य रहेको जसलाई केन्द्रकृत शासन प्रणाली पनि भन्ने गरिन्छ । नेपालमा हालसम्म एकात्मक शासन प्रणाली लागू भई एक भाषा, एक भेष, एक जातिको वर्चस्वले गर्दा देशका बहुसंख्यक जनताहरू उत्पिडनमा परेको कुरा सबैले स्वीकार गरिसकेका छन । आज देश गरीबी राष्ट्रमा पुग्नको प्रमुख कारण नै यही एकात्मक शासन प्रणाली

संघीयताको औचित्य

अनुसार विभेद नीति तथा असमान वितरण प्रणाली हो । संघात्मक शासन प्रणालीले जनतालाई यथार्थ रूपमा मालिक बनाउने, सबै जातजाति, भाषाभाषी, वर्ग, क्षेत्र, लिंग, आदि सबैलाई समानरूपमा पहिचान दिने भन्ने बुझिन्छ । समान अधिकार र सामाजिक न्यायका पक्षमा अभिमुख, जनतालाई आफ्नो बारेमा आफै निर्णय लिने वातावरण सृजना गर्ने, पारदर्शिता र जवाफदेहितालाई व्यवहारमा उतार्ने यी विशेषताहरू भएकोले विश्वमा संघीयता प्रति आकर्षण बढ्दै गएको देखिन्छ । यसले विश्वमा लोकतन्त्रको उत्कृष्ट व्यवस्थाको रूपमा मान्यता पाएको छ ।

संघीयता शब्दको उत्पत्ती ल्याटिन शब्द 'Federator' बाट 'Federal' (संघीयता) आएको हो यसको अर्थ आपसी सम्भौता, विश्वास र समझदारी भन्ने बुझिन्छ । संघीयतालाई प्रतिज्ञापत्रको रूपमा पनि लिने गरेको पाइन्छ । यसलाई संयुक्त राज्य अमेरिकामा Federal Theology अर्थात् अमेरिका र ईश्वर बीचको सम्भौता भन्ने गरिन्थ्यो । पछि आएर राज्यहरू बीचमा हुने सम्भौताको रूपमा प्रचलित हुन थाले र यही दिशामा संघीयताको विकास अगाडि बढेको मानिन्छ । विश्वको कुल जनसंख्याको ४० प्रतिशत जनता संघीयता प्रणालीमा आवद्ध छन् । ती संघीयता भएका मुलुकहरूमा अर्जेन्टिना, अष्ट्रेलिया, अष्ट्रिया, बेल्जियम, ब्राजिल, क्यानाडा, अमेरिका, कंगो, इथियोपिया, जर्मनी, भारत, इराक, मलेसिया, नाइजेरिया, माक्रोनेसिया, पाकिस्तान, रुस, सेन्टकिटस एण्ड नेभिस, दक्षिण अफ्रिका, स्पेन, सुडान, स्वीटजरल्याण्ड, संयुक्त अरब इमिरेट्स, भेनेजुएला, बेलाउ, बोस्निया हर्जगोभिना, कोमोरोस र नाइजेरिया आदि छन् ।

प्राध्यापक कृष्ण खनालका अनुसार “सनातनी अर्थमा संघीयराज्य भनेको निश्चित भौगोलिक सीमा र क्षेत्रभित्रका समुदायमा शासन संचालनका लागि करीब करीब स्वतन्त्र र समानान्तर हैसियतका द्वैध संरचना शक्ति र कार्य क्षेत्र विभाजन गर्नु हो ।” श्याम प्रसाद मैनालीका अनुसार “संघीयता पूर्ण स्वतन्त्रताको प्रत्याभूति हो, आफ्ना लागि आफै योजना बनाउने, कार्यान्वयन गर्ने वा आफ्नो भविष्यको सुनिश्चितता को लागि आफै कार्य गर्ने व्यवस्था हो ।” त्यसैले संघीयता

सामान्यतया एकात्मक सत्तालाई संघात्मक बनाउने भन्ने बुझिन्छ । संघीय राज्यमा दुई वा दुईभन्दा बढी राज्यहरू भएको तर ती सबै राज्यहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सीमाना एउटै हुने, प्राय सबै राज्यहरू र संघको क्षेत्राधिकार समान प्रकृतिको हुने भन्ने बुझिन्छ । कस्तो खालको संघीयता उपयुक्त हुन्छ भन्ने कुरा राष्ट्रको विशिष्ट अवस्थामा निर्भर हुन्छ, तापनि जातिय, भाषिक, सांस्कृतिक परिवर्तन, श्रोत र साधनको प्राचुर्यता, भौगोलिक विशेषता, प्रदेशहरूका बीच अन्तरसम्बन्ध जस्ता विषयहरू निर्णायक तत्वका रूपमा भएको कुरा सबैले स्वीकार गरिसकेको विषय हो ।

भारतमा २७ स्वतन्त्र प्रान्तहरू र ७ केन्द्र शासित प्रान्तहरू रहेको संघीय शासन प्रणाली रहेको छ । ती प्रान्तहरू विकासमा प्रतिस्पर्धाका कारण अहिले त्यहाँका जनताहरूले आफ्नो देशलाई विश्वमा विकसित देशको दर्जमा पुर्‍याएका सबैलाई अवगत भएकै कुरा हो । सन् २००८ मा भारतको नयाँदिल्लीको प्रगती मैदानमा भएको Trade Fair मा Visit गर्ने मौका पाएको थिएँ । निकै ठूलो क्षेत्रफल रहेको प्रगती मैदानमा भएको उक्त प्रदर्शनीमा भारतका सबै राज्यहरूको आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक तथा औद्योगिक पहिचान सहितको विकास सम्बन्धी प्रदर्शनी थियो । ती संघीय राज्यहरूमा विकासको प्रतिस्पर्धा देख्दा र ती प्रदर्शनीकर्ताहरूको आफ्नो राज्य प्रति अपनत्वको कुरा सुन्दा नेपालमा पनि यसरी संघीय राज्य भएको भए प्रत्येक नेपाली जनताहरूले अपनत्वको भावना बाट विकासमा प्रतिस्पर्धा हुने र विकासले काँचुली फेर्ने होला भनी कल्पनामा हराउँथेँ ।

स्वीटजरल्याण्डमा क्यान्टोनमेन्ट (क्षेत्र), धर्म र भाषाका विविधता रहेको कारणले २६ क्यान्टोनमेन्ट र ३००० कम्युन स्वायत्त क्षेत्रका रूपमा क्रियाशील रहेको छ । यहाँ फ्रेन्च भाषीहरू उत्पिडनमा परेको कारणले उनीहरूलाई सम्बोधन गर्नु परेको थियो । संघ र कम्युनबीच विवाद उठेको खण्डमा वार्ता र मिलापबाट गर्ने पारस्परिक सहयोगबाट मुलुकको विकास गर्ने उद्देश्य सहितको संघीयताको अभ्यास गरेको देखिन्छ । सबै वर्ग र तप्काका जनताहरूलाई केन्द्रीय संसदमा अनिवार्य रूपमा प्रतिनिधित्व गराउने र यिनीहरूको उचित

आवाजलाई राज्यले सम्मान गर्ने गरेको पाइन्छ । यसले गर्दा यी वर्गका बीच देखिएका विभेदहरूको समायोजन हुँदा लामो समयसम्म धर्म, भाषा र क्षेत्रका आधारमा गरिएका राजनीति विस्तारै विशुद्ध राजनीति एजेण्डामा सीमित हुन पुगेको छ । नेपालको धेरै कुरासित मिल्ने देश स्विटजरल्याण्डको विकास यही कारणले तीव्र गतिमा अगाडि बढेको देखिन्छ ।

अनमेलको रूपमा रहेका अर्थात् एक पक्षलाई मात्र सुविधा सहूलियत हुने अर्को पक्षलाई उत्पिडनमा पार्ने खालको देशको संरचनालाई परिवर्तन गरी नयाँ संरचना तयार गरी सबै पक्षले देश आफ्नो पनि हो भन्ने तथा अपनत्व भावनाको विकास गर्ने गरी राज्यको पुनर्संरचना गर्नुपर्दछ । नेपालमा पनि दश वर्षे जनयुद्ध, ६२/६३ आन्दोलन, मधेश आन्दोलन तथा आदिवासी जनजातिको आन्दोलनबाट देशमा सदियौँदेखि एकल जातिय शासनबाट जर्कडिएको प्रणाली लाई जरैदेखि उखाली सबै उत्पिडनबाट मुक्त गर्न सबै नेपालीहरू एक जुट भएर अगाडि बढेको अवस्था छ ।

पहिचानको संघीयताले एक जातिको नाउँ दिएर देश टुक्राउने सवालमा ऐतिहासिक ठाउँको नाउँ विद्मै देश टुकिन्छ भन्नु ऐतिहासिक नाउँलाई लोप बनाउने नीति हो जुन पहिला देखि नै सबै ठाउँको नाउँ परिवर्तन गर्दै आएका छन् । जस्तो गणबहालाई गणबहाल, असंलाई असन, चोबहालाई चोभार, नगालाई नगाउँ, आदि । काठमाडौँका धेरैजसो ठाउँहरूका नाउँहरू परिवर्तन गरी सांस्कृतिक रूपमा अतिक्रमण भइसकेको अवस्था छ । अर्को कुरा नेपाल मण्डल राज्य भनी नामकरण गर्दा कसलाई आपत्ति हुन्छ जुन पहिला २२ जिल्ला यसै नामबाट परिचित थिए । नेवार जातिगत नाउँ नै हैन यो ‘नेपाल’ शब्दबाट नै ‘नेवार’ बनेको देखिन्छ र यसमा विभिन्न जातिहरू बाहुन, क्षेत्री, वैश्य, शुद्र, धोबी, मुसलमान, आदि जातिहरू रहेका छन् । यिनीहरू भाषागत रूपमा उत्पिडनमा परेको कारण आर्थिक, सामाजिक, कानूनी र सांस्कृतिक रूपमा पछाडि पर्न गएका हुन् । संघमा सबै जातिको प्रतिनिधि रहने भएपछि कसैलाई पनि भेदभाव होला जस्तो लाग्दैन । यिनीहरूको भाषा, लिपी, संस्कृति राज्य पक्षबाट लोप गराउन निकै प्रयत्न गरेका थिए । यसै समुदायका अगुवाहरूले यसलाई ज्यान दिएर बचाएको इतिहास कसैले मेटेर मेटिन सक्दैनन् ।

चित्तधर हृदयले राणाकालिन समयमा नेपालभाषामा किताब निकालेको कारण जेलनेल खाए । पंचायतकालमा नेपाल संवत् मनाउँदा भाग्दै जुलुश गर्नु पर्ने अवस्था हामीले भोगेकै हौ । त्यस्तै २०४६ सालको जनआन्दोलन पछि बनेको काँग्रेस एमालेको सरकारको पालामा काठमाडौँ उपत्यकाका सबै नगर पालिकामा नेपालभाषा लाई कामकाजको भाषामा प्रयोग गर्न खोज्दा रोक लगाएको र त्यसको विरोधी आन्दोलन गर्दा साथीहरूलाई पक्रेर सजाय दिएको कुरा कसरी बिसन सकिन्छ ? के आफ्नो अधिकारको लागि यी आवाज उठाउँदा देश टुकिन्छ ? कहिलेसम्म लड्ने आफ्नो अस्तित्वका लागि ?

२०६३ को जनआन्दोलन पश्चात संघीयतामा विवाद थियो एक पक्षले संघीयता भएपछि देश टुकिने तर्क दिएका थिए भने अर्को पक्षले संघीयताबाट नै उत्पिडितहरू मुक्त हुने तर्क दिएका थिए । तर मधेश आन्दोलनले संघीयतामा जानै पर्ने सबैलाई बाध बनाइ दिए । त्यसपछि नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ जारी गरेपछि केही महिना पछि मात्र नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल शासन प्रणाली अवलम्बन गर्ने घोषणा गरेका थिए । उक्त संविधानको धारा १३८ मा वगीय, जातिय, भाषिक, लैंगिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र क्षेत्रीय भेदभावको अन्त्य गर्न राज्यको केन्द्रीकृत र एकात्मक ढाँचाको अन्त गरी समावेशी लोकतान्त्रिक संघीय शासन प्रणाली सहितको अग्रगामी पुनर्संरचना गरिने व्यहोरा स्पष्टसँग उल्लेख गरिएको छ । यसको लागि पहिचानका ५ आधारमा जातीय वा समुदायगत, भाषिक, सांस्कृतिक, भौगोलिक र ऐतिहासिक रहेका छन् भने सामर्थ्यका ४ आधारमा आर्थिक अन्तरसम्बन्ध तथा सामर्थ्य, पूर्वाधार विकासको अवस्था तथा सम्भावना, प्राकृतिक साधन र श्रोतको उपलब्धता र प्रशासनिक सुगमता रहेका छन् । यी आधार जनाएको भए पनि आज आएर सत्ता पक्ष बहुमत आएको भन्दै यसबाट पछि हटेका छन् ।

संघीयताको व्यवस्थापन गर्न ऐतिहासिक रूपमा रहेको स्थानको नामलाई नै आधार बनाएर कम्तीमा ९ प्रदेश बनाई भाषा, लिपी, संस्कृति, ऐतिहासिक महत्त्वलाई संरक्षण गर्ने, जनसंख्याको आधारमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने गरी संघ बनाउने, सोही अनुपातमा राज्यका हरेक यन्त्रमा समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराउने ताकि कोही पनि

राज्यबाट पिडित नहोस्, सबै वर्ग जाति लिङ्ग भाषाभाषी क्षेत्रलाई सामाजिक न्याय दिने किसिमबाट संरचना तयार गर्ने, आफ्नो क्षेत्रको विकासको लागि क्षेत्र प्रति माया जगाउन अपनत्वको विकास गराउने र राज्यहरू बीचमा विकासमा प्रतिस्पर्धा गराउने किसिमबाट जिम्मेवारीको भावनाको विकास गराउने । जस्तो मोडलको रूपमा नेपालमण्डल राज्यलाई हेरौ । नेवार समुदाय जाति नभएको र यस समुदायभित्र विभिन्न जातजाति रहेकोले कुनै पनि जातिगत रूपमा भेदभाव नहुने देखिन्छ । यस राज्यमा नेवार समुदायलाई नेतृत्वको जिम्मेवारी दिने । काठमाडौँ उपत्यका लगायत ऐतिहासिक रूपमा रहेका २२ जिल्लालाई नेपालमण्डल राज्य बनाउने, राज्यमा जनसंख्याको आधारमा सबै समुदायलाई समानुपातिक ढंगले प्रतिनिधित्व गराउने, यस राज्यमा प्रमुख रूपमा एउटालाई भाषा, लिपि, संस्कृति बनाई अन्य भाषा संस्कृतिलाई पनि स्थान दिने नीति नियम बनाउने र अन्य समुदायको भाषा, संस्कृतिको लागि अर्को क्षेत्रगत स्थान दिएर पनि विकास गर्न सकिने ।

अन्तमा नेपालमा संघीयतामा जानुको प्रमुख कारण राज्य पुनर्संरचना गर्नको लागि नै हो । देशमा जातिय, भाषिक, लैंगिक, वगीय, क्षेत्रीय, धार्मिक रूपमा विभेद गरिएको कारणले उत्पिडनमा पर्न गएको र त्यसलाई मुक्त गर्ने उद्देश्यले राज्य पुनर्संरचना गरी संघीय शासन प्रणालीमा जाने हो । यहाँ संघीयता नेपालमा अफापसिद्ध भनी प्रमाणित गराउन पहिचान सहितको संघीयताको विरोधमा नेताहरू लागेको देखिन्छ । यतिबेला सबै जनताले यदि देशमा शान्ति र विकास चाहिने हो भने नयाँ ढंगले राज्यको पुनर्संरचना गर्नु पर्ने र पहिचान सहितको संघीयतामा जोड दिनु पर्ने देखिन्छ । यसले मात्र निकै पहिलेदेखि हाम्रा पुर्खाहरूले गरेको आन्दोलनहरूको सार्थकता हुनेछ । साथै विभिन्न समुदाय हरूलाई नेतृत्वको जिम्मा दिएर सबैलाई राज्यमा समावेश गर्न सकेमा द्वन्द्व नभई एकता कायम हुन जाने र कसैले पनि राज्यको अधिकारबाट बञ्चित नहुने आशा गर्न सकिन्छ । हामी हरेक कुरामा नकारात्मक मात्र सोचेर सधैं देश अँध्यारोमा बस्न बाध्य छौं । त्यसैले पहिचान सहितको संघीयतालाई कसरी व्यवस्थापन गर्ने भन्ने तर्फ लागौं । नत्र भने पहिचान विनाको संघीयताले देशमा संघीयतामा जानुको औचित्य नै समाप्त हुन जानेछ ।

आखिर माघ ५ मा के भएको थियो ?

“वार्ताको नाममा आन्दोलन कमजोर पार्ने खेल भयो”

कीर्तिपुर सन्देश साप्ताहिक/

प्रधानमन्त्रीले वार्ताको लागि आह्वान गर्दा पनि विपक्षी दल किन वार्तामा किन नगएको भन्ने सन्दर्भमा विपक्षी दलले प्रेस विज्ञप्ति मार्फत जानकारी दिएका छन्।

संविधानसभामा रहेका ३१ दल मध्ये बहुमत दल १८ दलका साथै संविधानसभामा प्रतिनिधित्व गरेका राजनीतिक दलहरु गरी ३० दलीय गठबन्धनले प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले वार्ताका लागि आह्वान गरि एतापनि त्यसलाई अस्वीकार गरी आन्दोलनमा नै जाने निर्णय गरेको छ।

प्रधानमन्त्रीको उक्त आह्वानलाई विपक्षी दलको गठबन्धनले अस्वीकार गर्नुको प्रमुख कारण भनेको सो पत्रमा

माघ ५ गतेको कुरा उल्लेख गरिएका कारण हो। प्रधानमन्त्री सुशील कोइरालाले माघ २५ गते वार्ता आह्वानका लागि जारी गरेको पत्रमा माघ ५ गतेदेखि सहमति नजिक पुगिसकेका विषयमा अघि बढाऔं भनी उल्लेख गरिएको छ। सो दिनमा भएको वार्तामा भएको र कांग्रेस एमालेको तर्फबाट आएको प्रस्ताव प्रतिगामी प्रस्तावको रूपमा विपक्षी दलहरुले बुझेका छन्।

विपक्षी दलहरुले संविधान निर्माणको बहुमतिय प्रक्रियालाई रोक्नका लागि सबैभन्दा पहिला प्रश्नावली समिति खोजे गर्नुपर्ने र विगतमा राज्यको तर्फबाट आएका १२ कुँद सहमतिदेखि विभिन्न सहमतिका आधारमा सहमतिको आधारमा नै संविधान निर्माण गर्नुपर्ने मागलाई यथावत राखेको अवस्था छ।

माघ ५ गते वास्तवमा के कुरा भएको थियो भन्ने कुरा अहिले सबैको चासोको विषय बनेको छ। त्यसैले सो दिनमा ल्याएका प्रस्तावहरु यस प्रकार छन्

१) संघीयताको सवाल विवादित विषय भएको कारणले त्यसलाई थाती राखी संविधान जारी गर्ने। २) निर्वाचन प्रणालीको सवालमा बढिमा ३० प्रतिशत मात्र समानुपातिक प्रतिनिधित्व गराउने, ३) न्यायपालिकाको सवालमा प्रदेशमा अहिलेकै पुनरावेदन अदालतलाई नाम परिवर्तन गरि राख्ने, ४) शासकीय स्वरूपको सवालमा पुरानै संसदीय व्यवस्थालाई अपनाउनुपर्ने र ५) प्रत्येक प्रदेशमा खस नेपाली भाषालाई नै कामकाजीको भाषा बनाउने प्रस्ताव

सत्तारुढ दलका नेताहरुले ल्याएको थियो। ती सबै प्रस्ताव अन्तरिम संविधानको भावना विपरित, संघीयताको सवालमा पहिचान सहितको संघीयतालाई अस्वीकार गरि संघीयतामा नै नजाने किसिमको प्रस्ताव ल्याएको र न्यायपालिकाका साथै भाषाको सवालमा पनि विगतमा जस्तै नीति अउपनाउदै एउटै भाषालाईमात्र लागू गर्न सत्तारुढ

दलहरुले खोजेको विपक्षी दलहरुको बुझाइ रहेको छ।

त्यसैले अब वार्तामा नगर्दै आन्दोलनमा जाने र प्रधानमन्त्रीले वार्ताको नाममा आन्दोलनलाई कमजोर पार्ने षडयन्त्र गरेको कुरा संघीय समाजवादी पार्टी नै पालका महासचिव राजेन्द्र श्रेष्ठले बताउनु भएको छ।

यो हो हाम्रो विपद् व्यवस्थापन योजना मेला !!

यौजवा मेला २०७१

गरपलिकाका सबै वडाहरुले गरेका कार्यहरुको
कार र चर्चित संगितकर्मीहरुको प्रस्तुति

समय: बिहान १० बजे देखि साँझ ५ बजे सम्म

कानुनी सल्लाहकार
ज्ञानबहादुर महर्जन
प्रकाशक
नजरराम महर्जन
(९८४१४०१०७७)
सम्पादक
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रबन्धक
निरजमान सिंह
काठमाण्डौ जि. प्र. का दर्ता नं. २११ -२०६७/०६८

व्यवस्थापन
भरत महर्जन
वेबसाइट व्यवस्थापन
राज श्रेष्ठ
प्रेस: शर्मीला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाण्डौ
कार्यालय: निखासी टोल: कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७
kirtipur_sandesh@live.com
http://kirtipursandesh.blogspot.com

पहिचान र सामर्थ्यका आधारमा नेवा: राज्य

नजरराम महर्जन

गत अंकमा “हामीले नेवा: राज्य किन चाहेका हौ ?” भन्ने मेरो लेख प्रकाशित भएको थियो । सो लेख पढेर पाठकहरूले मसँगको भेटमा आफ्नो मनमा लागेका थुप्रै कौतुहलता राखेका छन । के को आधारमा नेवा: राज्य मागेको ? मैले जानेका बुझेका कुराहरू यसरी जवाफ दिएँ ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा १३८ मा वर्गीय, जातिय, भाषिक, लैंगिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र क्षेत्रीय भेदभावको अन्त्य गर्न राज्यको केन्द्रीकृत र एकात्मक ढाँचाको अन्त गरी समावेशी लोकतान्त्रिक संघीय शासन प्रणाली सहितको अग्रगामी पुनर्संरचना गरिने छ । भन्ने व्यहोरा स्पष्टसँग उल्लेख गरिएको छ ।

सोही अन्तरिम संविधानको आधारमा २०६४ सालमा संविधानसभाको चुनाव भयो । २०६४ सालको संविधान सभा चुनावबाट गठन भएको संविधानसभाले राज्य पुन: संरचना गर्नको लागि राज्य पुन:संरचना समिति बनायो जसको संयोजक तत्कालिन एमाले सभासद मंगलसिद्धि मानन्धर हुनुहुन्थ्यो । उक्त समितिले पहिचान र सामर्थ्यका आधारमा १४ प्रदेशको खाका तयार पारियो । ती प्रदेशहरू तयार पार्दा पहिचानका ५ र सामर्थ्यका ४ आधार लिइएको थियो ।

पहिचानका ५ आधारहरू भनेको १) जातीय/समुदायगत २) भाषिक ३) सांस्कृतिक ४) भौगोलिक क्षेत्रगत निरन्तरता ५) ऐतिहासिक निरन्तरताको आधार लिइएका थिए ।

सामर्थ्यका ४ आधारहरू : १) आर्थिक अन्तरसम्बन्ध २) पूर्वाधार विकासको अवस्था र सम्भावना ३) प्राकृतिक स्रोत र साधन उपलब्धता

४) प्रशासनिक सुगमता उक्त राज्य पुन:संरचना समितिले यही आधारमा १४

प्रदेशको विभाजन गरियो । जसमा खस/हिन्दु/आर्य जात समुहको सांस्कृतिक पहिचानका आधारमा ४ प्रदेशको खाका कोरियो जसमा १) नारायणी प्रदेश २) कर्णाली प्रदेश ३) खप्तड प्रदेश र ४) सुनकोशी प्रदेश रहेका छन ।

आदिवासी जनजातीको पहिचानमा आधारित ८ प्रदेश जसमा १) लिम्बुवान प्रदेश २) किरात प्रदेश ३) शेर्पा प्रदेश ४) नेवा: प्रदेश ५) तमुवान प्रदेश ६) मगरात प्रदेश ७) ताम्सालिङ प्रदेश ८) जडान प्रदेश रहेका छन । जाति-भाषा-क्षेत्र मिश्रित आधारित २ प्रदेश जसमा १) मिथिला-भोजपुरा-कोच-मधेस प्रदेश २) थारुवान-लुम्बिनी-अवध प्रदेश रहेका छन ।

नेवा: प्रदेश अर्थात नेवा: राज्य पहिचानको आधार र सामर्थ्यको आधार दुवैको आधारमा नेवा: प्रदेश नामाकरण गरेको देखिन्छ । नेवा: जातीय/समुदायगत आधारमा पनि ठीक छ । नेवा: भनेको एउटा जात होइन । नेवा: एउटा पहिचान हो । नेवा: विभिन्न जात जाती मिलेर आफ्नै भाषा, लिपि, सांस्कृतिक पहिचान छ । काठमाडौं उपत्यका लगायत काभ्रे, सिन्धुपाल्चोक, सिन्धुलीका केही भाग, मकवानपुरको चित्लाङ, पाल्पा आदिलाई नेपालमण्डल भनिन्थ्यो । अनि यो उपत्यकामा नेवा: राजाहरूले राज्य गरेको भन्ने ऐतिहासिक निरन्तरता पनि छ । यी सबै कारणले पनि नेवा:को बहुमत भएको ठाउँलाई नेवा: प्रदेश नामाकरण गरिएको हो ।

सामर्थ्यको आधारमा पनि नेवा: प्रदेश सक्षम छ । माथि उल्लेख गरिएका सामर्थ्यका ४ आधारहरू नेवा: प्रदेशमा पाइन्छ । चारैतिर हरियो पहाडले घेरिएको काठमाडौं उपत्यकामा प्राकृतिक स्रोत साधन प्रचुर मात्रामा छन । आर्थिक स्रोतहरू पनि थुप्रै छन । पर्यटन विकासको पूर्वाधार निकै विद्यमान छन् । जसलाई अहिलेसम्म पनि विकास गर्न सकेका छैनौं ।

राणाकालमा काठमाडौं प्रवेशको लागि स्वीकृति चाहिन्थ्यो । त्यसैले काठमाडौंमा

त्यति भीडभाड थिएन । हावा पानी स्वच्छ थियो । प्रजातन्त्र आएपछि काठमाण्डौ प्रवेश खुल्ला गरियो तैपनि केही नेताहरू र उनीहरूका आसेपासेहरू नेपालमण्डलमा प्रवेश गर्न थाले । २०३८ सालसम्म काठमाडौंमा सवारी साधन चलाउँदाखेरि एकतर्फी भन्ने नै थिएन । बागमती विष्णुमती नदी स्वच्छ सफा थियो । २०४६ सालको आन्दोलनपछि (प्रजातन्त्रको प्रादुर्भाव भएपछि) काठमाडौंमा विभिन्न जिल्लाबाट मानिसहरूको ओइरो लाग्न थाले । जसको परिमाण स्वरूप कचौरा आकारको काठमाडौं उपत्यकाले धान्न सकेन । बागमती विष्णुमती प्रदूषित भयो । माओवादी जनयुद्धमा सुरक्षाको दृष्टिकोणले सुरक्षित ठानी काठमाडौं उपत्यकामा हवातै जनसंख्या वृद्धि भयो । राजनैतिक पार्टीहरूले शक्ति प्रदर्शनको नाममा विभिन्न जिल्लाबाट कार्यकर्ताहरू काठमाडौंमा ल्याउन थालिए । काठमाडौं एकचोटि प्रवेश गरेका मानिसहरू गाउँ, पहाड, तराई घरमा फर्केर जान चाहनेन् । काठमाडौंको सुगमताबाट मोहित भएर जस्तोसुकै राम्रो/नराम्रो, गान्धो/सजिलो काम गरेर भए पनि काठमाडौंमै रहन थाले । सडक पेटीमा खुद्रा सामान बेचेर होस्, नभए चोरी डकैती, देह व्यापार जस्तोसुकै काम गर भए पनि काठमाडौं उपत्यकामा नै रहन चाहे ।

काठमाण्डौं उपत्यका बाहिरका मानिसहरूले अहिलेसम्म पनि काठमाण्डौं जानलाई नेपाल जाने भन्ने गरिन्छ ।

पृथ्वी नारायण शाहले गोरखा राज्य विस्तार गर्ने क्रममा काठमाडौं उपत्यकामाथि विजय प्राप्त गर्‍यो । पृथ्वी नारायण शाहले नेपालमण्डलको वैभव त्याग्न नसकेर देशको नाम नै नेपाल राखियो । राजधानी काठमाण्डौंमै राखियो । गोरखा फर्केर जान मानेन । त्यस बेलादेखि एकल जातिय राज्य पृथ्वीनारायण शाहका वंशजले चलाउँदै आइरहेका थिए । उनीहरूले एक भाषा, एक धर्म नीति लिएर देशमा भएका अन्य भाषा भाषीलाई दमन गर्नतिर लागे । एकात्मक शासन गरिरहे । यसै कारण

२०६२/०६३ को जनआन्दोलनमा राजतन्त्र विरोधी नारा लगाइएको थियो । माओवादी सहित ८ दलले राजतन्त्र हटाउने सहमति गरेकै थिए । दोस्रो जन आन्दोलनको सफलता पछि राज्य पुन:संरचना गर्ने प्रावधान राखियो । पुरानो एकात्मक संविधानलाई फालेर नयाँ संघीय गणतान्त्रिक संविधान बनाउनको लागि संविधानसभाको चुनाव पनि गरियो ।

२०४७ सालमा बनेको राजा सहितको संविधानलाई जनताले नमानेपछि राज्य पुन:संरचना गर्नु पर्ने भयो । जसले माथि उल्लेख गरेका १४ प्रदेशको खाकालाई एमाले कांग्रेसले मान्न आनाकानी गर्न थाले ।

त्यसपछि ९ सदस्यीय राज्य पुन:संरचना आयोगको निर्माण गरियो । सो आयोगले पनि पहिचान सहितको १० प्रदेशको खाका तयार पारियो । त्यस आयोगका ९ जना सदस्य मध्ये ६ जना सदस्यहरूको सहमति हुँदा हुँदै पूर्ण सहमतिमा संविधान बनाउनु पर्छ भनेर कांग्रेस एमालेले विरोध गरेर पहिलो संविधान सभालाई विघटन गराइ दिए । संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचनमा कांग्रेस एमाले र अन्य मिलाएर दुई तिहाई बहुमत आएपछि अहिले बहुमतिय प्रक्रियाबाट संविधान बनाउने भनेर अगाडी बढिरहेका छन ।

यी दुवै पार्टीले पहिचान सहितको संघीयता दिन मानिरहेका छैनन् । पहिचानको आधार नदी नाला र पहाड पर्वतको नामाकरण गरेर फेरि आफ्नै जातको बर्चस्व कायम हुने गरि कन राज्य पुन:संरचना गर्न लागेका छन । संघीयतामा जाँदा पहिले सहमति भैसकेका पहिचानका ५ आधार र सामर्थ्यका ४ आधारलाई लत्याएर आफुखुसी राज्य पुन:संरचना गर्न खोजिरहेका छन । नेवा: राज्य नाम दिन चाहिरहेका छैनन् । १४ प्रदेशका सट्टा कहिले ६ प्रदेश, कहिले ९ प्रदेश भनेर खिचलो निकालिरहेका छन । त्यसैको विरोधमा अहिले संविधानसभामा भएका र नभएका गरी ३० दल आन्दोलनमा होमिएका छन । यो आन्दोलनले कस्तो गति लिने हो हेर्न बाँकी छ ।

सम्पादकीय

घोषणा पत्र भन्दा पछि हटे कांग्रेस

वर्तमान सरकारको नेतृत्व गरेको र संविधानसभाको दोस्रो निर्वाचनबाट सवैभन्दा ठूलो पार्टी बनेको नेपाली कांग्रेसले जनतामा जाँदाखेरी जुन ढंगको बाचा गरेको थियो अव त्यो भन्दा पछि हट्दै गएको अवस्था छ । कांग्रेसले दोस्रो संविधानसभाको निर्वाचनको क्रममा राज्य पुनर्संरचनाको सवालमा पहिचानका पाँच आधार र सामर्थ्यताका चार आधारमा नै जाने कुरा घोषणा पत्रमा उल्लेख गरिएको थियो । त्यसै गरि घोषणा पत्रमा मिश्रित निर्वाचन प्रणालीलाई नै स्वीकार गर्ने कुरा उल्लेख गरिएको थियो ।

पहिलो संविधानसभामा सर्व सहमति भएका पहिचानका पाँच आधार र सामर्थ्यताका चार आधारलाई बेवास्ता गरि भौगोलिक आधारमा मात्रै प्रदेश निर्माण गर्नतिर लागी एमालेसग सहमति समेत गरि ७ प्रदेशको प्रस्ताव ल्याएको हो । त्यसै गरि निर्वाचन प्रणालीमा पहिलो संविधानसभामा ६० प्रतिशत समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको अवस्था थिया भने अब समानुपातिक रूपमा ३० प्रतिशत भन्दा माथि जानै नसकिने अडान लिएको अवस्था छ । यही विषय गत माघ ५ गते कांग्रेस र एमालेले अडान लिएको र सहमति नजिक पुग्न लागेको भनी प्रचार गरिएको विषय हो ।

कांग्रेसले घोषणा पत्र भन्दा पछाडी गई जुन ढंगको प्रस्ताव ल्याएको थियो यसको पछाडी अवश्य पनि एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको पनि भूमिका रहेको अनुमान गर्न थालेको छ । जे जस्तै भए पनि वर्तमान सरकारको नेतृत्व गर्दै आएको र जनताले घोषणा पत्रको आधारमा मत दिएतापनि अहिले कांग्रेस यसरी पछाडी हटेका कारण कतै कांग्रेस अग्रगामी संविधानलाई अस्वीकारतिर लागेको त हैन भनी राजनीतिक विश्लेषकहरूले टिप्पणी गर्न थालेको छ ।

गजल शौरभ शाक्यया

गजल-४८

हापु ज्यना तरकारी च्वः
मेगु फुककं सरकारी च्वः ।

ज्या मडु प्वाःतःग्वःगु दु
छेँ छेँ छुंगःया भकारी दु ।

दल दु, बल दु, चलखेल दु
नेतात फुककं मक्कारी च्वः ।

कचिँड दु, गनं शान्ति मडु
कुनिति जालं चकारी च्वः ।

जाति, संस्कृति दु भाषा मडु
नेवात धात्थें परोपकारी च्वः ।

मञ्जुश्री प्रतिमा निर्माण सम्बन्धि जानकारी र प्रगति विवरण

जलविनायक सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको आयोजनामा गत माघ २४ गते शनिवार विहान समूहका अध्यक्ष ईन्द्र वहादुर महर्जनको अध्यक्षतामा मञ्जुश्री प्रतिमा निर्माण सम्बन्धमा हाल सम्मको प्रगति विवरण सार्वजनिक कार्यक्रम तथा आर्थिक सहयोग संकलन कार्यक्रम समूहको कार्यक्षेत्र, की.न.पा वडा नं. १४, ऐतिहासिक गल्ली परिसर, प्रतिमा निर्माणस्थल चोभारमा सम्पन्न भयो । कार्यक्रममा प्रतिमा निर्माण समितिका संयोजक एवं समूहका कोषाध्यक्ष सुजिन्द्र महर्जनले प्रगति विवरण सार्वजनिक गर्नुभयो ।

प्रतिमा निर्माणको अवधारणा मञ्जुश्री पार्क निर्माण एवं संचालनका क्रममा विभिन्न विद्वान् एवं विषय विज्ञहरूको सहयोग एवं सिफारिसका आधार मा मञ्जुश्री प्रतिमाको मोडेल, मुद्रा तथा निर्माण स्थलको बारेमा अन्तिम टुङ्गो लगाईएको छ । यसमा विशेषत वरिष्ठ पुरातत्वविद शुक्र सागर श्रेष्ठ, बौद्ध विद्वान्हरू प्रा.डा. मिलन शाक्य, डुण्डवहादुर वज्राचार्य एवं वरिष्ठ संस्कृतिविद् सत्यमोहन जोशी, वरिष्ठ मूर्तिकार रविन्द्र ज्यापूको प्रत्यक्ष सहयोग र सहभागिता थियो । साथै प्राविधिक पक्षमा सिभिल ईन्जिनियरहरू मदन कुमार डंगोल, त्रिल्ल महर्जन, विकास वज्राचार्य, ईन्जिनियरहरू अमीर महर्जन, विदुर महर्जन, वरिष्ठ भूगर्भविद् प्रा.डा.रामबहादुर शाह, भूगर्भविद्

राजेश बुढाथोकीको सहयोग र सहभागिता रहेको थियो । हाल केहि हप्ता भित्रमा नै सम्बन्धीत निर्माणस्थलमा प्रतिमा ल्याई आवश्यक निर्माण कार्य अधि वढाईने र आगामि ५ महिना भित्र प्रतिमा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिने योजना रहेको जानकारी दिनुभयो । यस भन्दा अधि ४ लाख रुपैयाँ सहयोग प्राप्त भएको अन्य सबै समूहको आन्तरिक श्रोत परिचालन गरी हाल सम्म ४० लाख खर्च गरी हाल प्रतिमा निर्माण कार्य अन्तरगत करीव दुइलाको कोरा काम सम्पन्न हुने चरणमा पुगेको छ । प्रतिमा निर्माणको कार्य मात्र आगामि ५ महिना भित्र सम्पन्न गरिने कुरा समेत समूहका अध्यक्ष तथा प्रतिमा निर्माण कार्य गर्ने मुख्य मूर्तिकार चन्द्रश्याम डंगोलका तर्फबाट जानकारी गराइयो । करीव १ करोड ४० लाखको अनुमानित लागत रहेको उक्त प्रतिमा निर्माण योजनामा नपुग रकम अभियानका रुपमा विभिन्न संघ, संस्था तथा दाताहरूमा अनुरोध गरी सहयोग रकम उठाईने कार्यक्रममा सहयोगका लागि सम्बद्ध सबैमा अनुरोध गरियो । दाता संघ, संस्था तथा महानुभावहरूले प्रतिमा निर्माणका लागि जलविनायक सा.व.उ.समूहको कृषि विकास बैंक, कीर्तिपुर वैकिङ्ग कार्यालयको च.हि.नं.०२-१११-०००४७४२३-०१-६ मा दाखिला गर्न समेत अपील गरियो । कार्यक्रममा गुठी संस्थानका पूर्व कार्यकारी अध्यक्ष पंचलाल महर्जनले आफू संलग्न संघ, संस्थाहरूबाट र आफ्नो तर्फबाट समेत महत्वपूर्ण सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता जनाउनु भयो । सबै स्थानीय व्यक्ति तथा उपभोक्ताहरूको सहयोग र सहभागिता लक्ष्य अनुरूप छिटो सहयोग संकलन हुने र महत्वपूर्ण सम्पदा निर्माण कार्यमा योजना अनुरूप सफलता हात लाग्ने विश्वास व्यक्त गर्नु भयो । कार्यक्रमका दौरान वरिष्ठ पत्रकारहरू कपील काफ्ले, चन्द्र वानियाँ तथा पर्यटन पत्रकार अनील नेपालीले समेत प्रतिमा निर्माण जस्तो दीर्घकालीन प्रभावकारी तथा पवित्र सामाजिक अभियानमा आ-आफ्नो ठाउँबाट यथाशक्य सहयोग गर्ने प्रतिवद्धता जनाउनु भयो ।

अन्तर विद्यालय फुटबल उपाधि मंगललाई

गत माघ १६ गते सहिद दिवसको दिनदेखि माघ २४ गते सम्म कीर्तिपुर सामुदायिक खेलकुद मैदान नयाँबजारमा अन्तर विद्यालय फुटबल प्रतियोगिता भएको थियो ।

जुनियर फुटबल ट्रेनिंग सेन्टर कीर्तिपुरद्वारा आयोजना गरिएको उक्त नकआउट फुटबल प्रतियोगितामा १२ स्कूलका १३ टिमले सहभागिता जनाइएका थिए ।

मंगल उच्च मा.वि. र ग्रीन भिलेज फाउण्डेशनको बीच फाइनल खेल भएको थियो । जसमा मंगलले ग्रीनभिलेजलाई २-१ ले पराजित गर्दै उपाधि हात पार्न सफल भएको थियो ।

खेल समाप्त भए पश्चात पुरस्कार वितरण कार्यक्रम कीर्तिपुर सामुदायिक खेलकुद समाजका अध्यक्ष प्राचार्य प्रदिप महर्जनको प्रमुख अतिथ्यतामा राजकुमार महर्जनको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको थियो ।

सन्देश महर्जनले स्वागत मन्तव्य दिनेक्रममा २०७१ साल भाद्र महिनादेखि जुनियर फुटबल ट्रेनिङ सेन्टरले कीर्तिपुर क्षेत्रका जुनियर खेलाडीहरूलाई प्रशिक्षण दिन सुरु गरेको थियो । पाँच महिना भित्र यस्तो प्रतियोगिता हुनु भनेको साँढे खुसीको कुरा रहेको बताउनु भयो ।

प्रमुख अतिथि प्राचार्य प्रदिप महर्जनले २०६४ सालमा यस कीर्तिपुर सामुदायिक खेलकुद मैदान निर्माण भए पछि कीर्तिपुर क्षेत्रमा विभिन्न खेलकुद

प्रतियोगिता आयोजना हुँदै आएको जानकारी दिनुभयो ।

फुटबल खेलको इतिहासमा कीर्तिपुर क्षेत्रबाट २०४३ सालमा नै कीर्तिपुर क्षेत्रबाट ५ जना महिला फुटबल खेलाडीहरू राष्ट्रिय टिममा आवद्ध रहेको स्मरण गर्दै यस्तो खेलकुद प्रशिक्षण र प्रतियोगिताले राष्ट्रिय स्तरको खेलाडीहरू उत्पादन हुने आशा व्यक्त गर्नु भयो । प्रमुख अतिथि महर्जनले उक्त प्रतियोगितामा विजेता र

उपविजेता टिमलाई ट्रफि, मेडल र पुरस्कार वितरण गर्नु भएको थियो ।

त्यसको अलावा बेष्ट टिमको उपाधि हिमालयन स्कूललाई प्रदान गरियो । हाइ गोल गर्ने खेलाडीको उपाधि मंगल स्कूलका चन्द्रमुखि बज्राचार्यलाई प्रदान गरियो । उहाँले ४ गोल गर्नु भएको थियो । त्यस्तै बेष्ट प्लेयर ग्रीन भिलेज फाउण्डेशनका आशिषा सावालाई प्रदान गरियो ।

धमाधम कक्षा सञ्चालन भइरहेको छ । चाँडै सम्पर्क राख्नुहोला । सबै समस्याहरू हल गर्नेछौं ।

- Tuition Classes (8, 9, 10, XI, XII, BBS, B.A., B.Ed., B.Sc., MBA, MBS, MA)
- कोरियन भाषा कक्षाहरू
- लोकसेवा आयोगका कक्षाहरू
- शिक्षक सेवा आयोगका कक्षाहरू
- कम्प्युटर सम्बन्धी कक्षा तथा तालिमहरू
- अंग्रेजी भाषा कक्षाहरू

BAGH BHAIRAB ACADEMY KIRTIPUR
(Behind Ace Bank & Everest Bank)
Ph.: 01-4334008, 9851142272

STUDY IN AUSTRALIA

DIPLOMA BACHELOR MASTER

Study at the better Universities and Colleges for the better future.

Courses Available: IELTS, TOEFL, SAT, GRE, GMAT

Nepa Aussie International Educational Consultancy

Kirtipur-17, Nayabazar

Phone No. : 01-4335633

मोबाइल नं. ९८६०७९३२३२, ९८६०७९३२३३

नविन महर्जन

जुनियर फुटबल ट्रेनिङ्ग सेन्टर कीर्तिपुरद्वारा आयोजित कीर्तिपुर भेगीय प्रथम अन्तर विद्यालय फुटबल प्रतियोगिता गत माघ २४ गते शनिवार सम्पन्न भएको छ। गत माघ १६ गते शहिद दिवशको दिन देखि प्रारम्भ भएको यस प्रतियोगितामा कुल १३ टिमको सहभागिता रहेको थियो। जसलाई दुई समूहमा विभाजन गरि नकआउटको आधारमा खेल सञ्चालन गरेको थियो। कीर्तिपुर सामुदायिक खेल मैदानमा आयोजित यस प्रतियोगितामा पहिलो सेमिफाइनलमा मंगल उच्च मा.वि.ले हिमालयनलाई पराजित गर्दै फाइनल पुगेका थिए भने अर्को सेमिफाइनल खेलमा ग्रीन भिलेज फाउण्डेशन ले लेबोरेटरी उच्च मा.वि.लाई पराजित गर्दै फाइनल पुग्न सफल भएको थियो।

गत माघ २४ गते शनिवार सम्पन्न फाइनल खेलमा मंगल उच्च मा.वि.ले ग्रीन भिलेज फाउण्डेशनलाई २-१ गोलले पराजित गर्दै उपाधि हात पारेका

अन्तर विद्यालय फुटबल उपाधि मंगलको हात

थिए। फाइनल खेल पश्चात एक समारोहका बीच पुरस्कार वितरण एवं समापन कार्यक्रम भएको थियो। कीर्तिपुर खेलकुद विकास समाजका अध्यक्ष प्रदिप महर्जनको प्रमुख आतिथ्यमा भएको थियो। उक्त कार्यक्रममा विजेता तथा उप विजेता टिमहरुलाई ट्रफी मेड एवं प्रमाण पत्र वितरण गरि एको थियो।

वास्तवमा यस क्षेत्रमा फुटबल खेल्ने खेलाडीहरु निकै छन् तर त्रि.वि.मा रहेको फुटबल मैदानलाई अन्तरराष्ट्रिय क्रिकेट मैदानमा परिणत गरेपछि चाहेर पनि खेलकुद प्रतियोगितामा ह्रास आएको थियो। उक्त स्थानमा फुटबल र क्रिकेट गरी दुई ओटा मैदान बनाउने प्रारम्भमा जानकारी गराइएको थियो तर दबाव नदिइएको कारण फुटबल उपेक्षा गरेको थियो। जस्तै गर्दा फुटबल प्रेमीलाई निकै घाटा व्यहोर्नु परेको थियो। पहिला पहिला त्रि.वि.को फुटबल मैदानमा कलेजस्तर, यस भेगको क्लबस्तर लगायत अन्तर राष्ट्रिय छनौट प्रतियोगिता समेत संचालन भैसकेको थियो। त्यसबेलामा यस भेगका सयौं खेलाडीहरु त्यहाँ अभ्यास गर्दथे जस्तै गर्दा राष्ट्रिय लिगका विभिन्न डिभिजनमा खेल्ने खेलाडीहरु

समेत उत्पादन भएका थिए। साथै कीर्तिपुरबाटै पनि सहभागिता समेत जनाइएको थिए तर त्यसपछि कमी हुँदै गएको थियो। त्यसपछि केवल सूर्यज्योति क्लब, युथ फोरम, चक्रतीर्थ क्लबले विभिन्न समयमा फुटबल प्रतियोगिता गरेको देखिन्छ। तर यी नियमित हुन सकेको थिएन।

तर अहिले जुन कीर्तिपुर को केन्द्रमा नै जुन खेल मैदान निर्माण भई फुटबल, बास्केटबल प्रतियोगिता भैरहेको छ साथै गत माघ २५ गतेदेखि २७ गते सम्म निर्वाचन क्षेत्र नं.१०को राष्ट्रपति कप अन्तरगत एथलेटिक्स एवं भलिबल प्रतियोगिता समेत सम्पन्न भैसकेको अवस्थामा यस क्षेत्रलाई मल्टी खेल स्थलको रूपमा विकास गर्दै लैजान सकेमा अवश्य पनि निकट भविष्यमा नै राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरु उत्पादन गर्न सजिलो हुनेछ। त्यो मात्र होइन आजको यस आधुनिक युगमा खेलकुद एक अपरिहार्य विषय भैसकेको छ। तसर्थ मानव विकास संगै यसको आवश्यक सर्वत्र भैसकेको छ। तसर्थ यसलाई अगाडि बढाउन सबै तर्फबाट सहयोगको अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

नेपाल सरकार र प्रचण्ड महोदय

कवि राम महर्जन
नगाउँ, कीनपा-१६

नेपाल सरकार मुखले सहमतिको भजन गाएर भित्र भित्र केँचि मानेँ प्रयास नगरौं
यस्तो चलाखीले परिणाम राम्रो हुँदैन होला
आफ्ना भाईबन्धु सँग जोरी नखोजौं

नेपाल सरकार राम्रो सूर र ताल दिने बाजालाई मात्र एक हातले बजाउन नखोजौं
एक हातले बजाएको बाजाको सूर र ताल सुन्न लायक नभई मात्र बेसूर हन्छ

त्यसैले विपक्षीहरुलाई पनि सम्मानपूर्वक बोलाउ आउनुहोस साथीहरु संगै बसौ
हामी मिलेर संविधान बनाऔं
जुन संविधान सबैलाई स्वीकार्य होस

विपक्षी नेता प्रचण्ड महोदय सम्मानपूर्वक प्राप्त आमन्त्रणलाई हृदयदेखि स्वागत गरी मिलनविन्दुको संकेत बुझी संविधान बनाउन सहयोग गरौं
जुन कार्यबाट जनतान्त्रिक धन्यवादको पात्र बनोस्

नेपाल सरकार दुर्योधन बन्ने प्रयास नगरौं
किनकी यो पाण्डव र कौरवको रणभूमि होइन
हामी त बुद्ध जन्मेको शान्ति भूमिका नागरिक हौं
त्यसैले हामी शान्तिको बाटो रोज बसौं

नेपाल सरकार हामी कंश बन्ने कोशिस नगरौं
किनकी यो कृष्ण जन्मेको गोकुल होइन
त्यसैले हामी सबै मिलेर बसौं
हाम्रो भगडाले मात्र देशवासीले दुःख पाउँछन्

‘दास’ को तीन मुक्तकहरु

मंजिल

मुश्किल मंजिल बाट
अन्त चम्किलो
जीवन पाउँछ।
शरल सजिलो
बाटोले
क्षणिक मुख मिठो
बनाउँछ ॥
दैनिक पछि
अन्त अन्धकार
पाउँछ ॥

वर्षा

उचित समयको वर्षा
अमृत सरि साराले
ग्रहण गर्छ।
वे मौसम वर्षा
कठिन सरि साराले
धिकारछ ॥

जुन

जुन लाई
जति बादलले
छोप्न खोज्दा पनि
अन्त जुन लुका छुपी
खेल्छ।
कालो बादल बाट
फुट बाहिरिन्छ
सारा संसार
जग मगाइन्छ
सारा मानवको
वा: वा: बटुलिन्छ।

गुणस्तरीय निर्माण सामग्रीहरु सुपथ मुल्यमा

हाम्रा सेवाहरु

- डन्डी
- बाँस
- ईट्टा
- रोडा
- बालुवा
- सिमेन्ट

सम्पर्क :

बालकुमारी सप्लायर्स
पागा, हनुमानघाट

प्रोप्राइटर सुरेन्द्र महर्जन

फोन : ८८४३८३४५३३,
८८०३५२३७५७, ८३३५४७६

उपभोक्ता बचत बजार प्रतिक्षा गर्नुहोस्

विस्तृत जानकारीको लागि
बाघभैरव इलेक्ट्रिक हाउस, कीर्तिपुर

पाँगा दोवाटो, कीर्तिपुर सपिङ कम्पलेक्स
9851178574/9803822153

ताल तन्त्र आर्टस एण्ड म्यूजिक एकेडेमीमा सम्पर्क राखी योग्य एवं व्यवसायीक कलाकार बनौं

गायन/ हार्मानियम : संगीत प्रवीण श्रीकृष्ण श्रेष्ठ र विश्व नेपाली (+ २ तथा इलाहावादबाट शास्त्रीय संगीतमा परीक्षा दिनेहरुको लागि पनि)

गीतार : सन्तोष महर्जन र मनोज महर्जन

तबला/मादल /D-Jembe: दिलिप किपू राजेन्द्र महर्जन र प्रवेश महर्जन

बासुरी: रमन महर्जन, महेश महर्जन

आर्टस् : सावित्री महर्जन र उमेश महर्जन

सारंगी : श्याम नेपाली र प्रिन्स नेपाली

नृत्य : देवेन्द्र महर्जन

Violin (भ्वाइलिन) : योगेश डगोरिया

हाम्रा विशेषताहरु

- दक्ष एवं अनुभवी प्रशिक्षकहरुबाट सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान दिइने
- बालबालिकाको लागि विशेष कक्षाहरु
- संगीत, नृत्यका प्रशिक्षकहरु उत्पादन गरिने

Note
Visit & Call - 9851007405
9851045486

युनिभर्सल पीस फेडरेसन (युपीएफ) द्वारा शान्तिदूत प्रदान

विश्व शान्ति महासंघ नेपालले गत माघ २३ गते शुक्रवार कृष्ण क्याटरिंग हलमा एक कार्यक्रमको आयोजना गरी कीर्तिपुरका विभिन्न क्षेत्रमा कार्यशील व्यक्तित्वहरुलाई शान्तिदूतको प्रमाण पत्र प्रदान गरिएको छ ।

फागुण ९ गते दशरथ रंगशालामा हुन गइरहेको अन्तर्राष्ट्रिय वैवाहिक महोत्सवलाई ध्यानमा राखेर गरेको यस कार्यक्रमको सभापतित्व पाँगा मा.वि.का प्रिन्सिपल शान्तिदूत रमेश मान महर्जनले ग्रहण गर्नुभएको थियो ।

युपीएफ एशियाका एजुकेशन डाइरेक्टर डा. रबर्ट एस कटेल प्रमुख अतिथि रहेको कार्यक्रममा कटेलले अभिभावक, शिक्षक र विद्यार्थीहरुको सम्बन्धवारे बोल्दै भन्नुभयो –राष्ट्र निर्माणको लागि कुनै काम गर्दा अर्थात त्याग गर्दा निस्वार्थ भावनाले गर्नु पर्ने, श्रीमान श्रीमती बीचमात्र यौन सम्पर्क हुनुपर्ने, विवाह अघि यौन सम्पर्क गर्न नहुने र विवाह पछि मात्र यौन सम्पर्क गर्दा ठीक हुने जस्ता दार्शनिक कुराहरु बताउनु भएको थियो ।

सहिद स्मारक कलेजका प्रिन्सिपल मिलन मान महर्जनले संचालन गर्नु भएको उक्त कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य मंगल उच्च मा.वि.का प्राचार्य प्रदिप महर्जनले दिनु भएको थियो ।

डा.रबर्टको प्रस्तुतिवारे कमेन्ट गर्दै जनसेवा उच्च मा.वि.का प्राचार्य शान्तिदूत श्रीमती नन्दकुमारी महर्जनले लोग्नेस्वास्ती बीचको

राम्रो सम्बन्ध र विश्वासनै परिवारको सुखको आधार रहेको बताउनु भयो । त्यस्तै मन्तव्य दिनु हुनेहरुमा राराहिल मेमोरियल स्कूलका प्रिन्सिपल जगत बहादुर महर्जन, डा. प्रकाश शाक्य, केशव श्रेष्ठ तथा उपाध्यक्ष प्रकाश बाबु थापाले पनि आ-आफ्ना मन्तव्य राख्नु भएका थिए ।

सभापति रमेश मान महर्जनले फागुण ९ गते दशरथ र गशालामा हुन लागेको बहुसाँस्कृतिक पारिवारिक शुभआशिर्वाद तथा शान्ति महोत्सव २०७१ समारोहमा भाग लिन सबैलाई निमन्त्रणा दिनुहुँदै कार्यक्रमको समापन गर्नु भएको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा कीर्तिपुर क्षेत्रका विद्यालय तथा सामाजिक सेवामा लाग्नु भएका विभिन्न व्यक्तित्वहरुलाई प्रमुख अतिथि डा. रबर्ट एस कटेलले शान्तिदूत नियुक्त गर्नु भै प्रमाण पत्र प्रदान गर्नु भएको थियो । जसमा

१) प्रदिप रेग्मी –मेगस इङ्लिस स्कूल २) बोधनाथ पौडेल –क्रिएटिभ एकेडेमी ३) दिलमान महर्जन – उज्ज्वल शिशु निकेतन ४) जगदीश दवाडी – ग्रीनभिलेज फाउण्डेशन ५) कृष्णमान डंगोल – केडवीएस ६) राजन तण्डुकार– हिलटाउन उच्च मा.वि. ७) शोभित राम कार्की– टौडह उच्च मा.वि. ८) मखमल श्रेष्ठ – गोरखनाथ मा.वि. ९) जुजुभाई महर्जन – आदिनाथ मा.वि. १०) बट्टी प्रसाद खनाल– बाघभैरव मा.वि. ११)

श्रीकुमार रायमाझी – बालकुमारी मा.वि. १२) यूवराज न्यौपाने – वैष्णवी मा.वि. १३) श्रीमती बबिता लव कायस्थ – एपीएफ स्कूल १४) श्रीमती दुर्गा शाक्य – त्रि.वि. रिडर, १५) श्रीमति विमला रेग्मी– सल्यानथान मा.वि, १६) टि.एन. निरौला– बाघ भैरव बोर्डिङ स्कूल १७) मदन कुमार श्रेष्ठ– कीर्तिपुर मा.वि. १८) कृष्ण कुमार श्रेष्ठ– फर्पिङ मा.वि. १९) नजरराम महर्जन – पत्रकार २०) श्रीमती शुभलक्ष्मी शाक्य (सुनिता महर्जन) अध्यक्ष कीर्तिपुर महिला संजाल रहेका छन ।

क्रिएटिभ स्कूलमा दुईदिन अभिभावक दिवस

कीर्तिपुरको नयाँबजारस्थित क्रिएटिभ एकेडेमि स्कूलले अभिभावक दिवस जुनियर र सिनियर गरेर दुई दिन अभिभावक दिवस मनाइयो ।

गत माघ २३ गते जुनियर कक्षाको अभिभावक दिवसको प्रमुख अतिथि ई रामेश्वर रिजालले दीप प्रज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभयो । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मर्जिमान सिंहको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रममा एकेडेमीका प्रिन्सिपल बोधनाथ पौडेलले स्वागत मन्तव्य दिनु भएको थियो ।

स्वागत मन्तव्यको क्रममा २०६० सालमा १५-२० जना विद्यार्थीहरुबाट सुरु गरिएको स्कूल आज विद्यार्थी संख्या बढेर एकै दिनमा अभिभावक दिवस मनाउन अष्टयारो परेकोले दुई दिन मनाउनु परेको बताउनु भयो ।

साथै उहाँले एसएलसीको रिजल्टमा कीर्तिपुर क्षेत्रकै राम्रो रिजल्ट ल्याउन सफल भएको, रिजल्ट मात्रै सबैथोक नभई शिक्षण विधि समय सापेक्ष हुनु पर्ने कुरा बताउनु भयो ।

एकेडेमिका सल्लाहकार प्रा.डा. रामकृष्ण महर्जनले क्रिएटिभ एकेडेमीले प्रगति गर्नाको कारण प्रणालीमा चल्नु हो । प्रणालीमा चलेको स्कूलले जहिले पनि प्रगति गर्छ, भन्नुभयो ।

अभिभावकको तर्फबाट सुरज सिवाकोटीले यस स्कूलले विद्यार्थीहरुलाई दिने शिक्षा राम्रो भएकै कारणले विद्यार्थी संख्या बढेको बताउनु हुँदै विद्यार्थी संख्यामा बृद्धिको साथै स्कूललाई चुनौति पनि थपिएको औल्याउनु भयो ।

प्रमुख अतिथि ई. रामेश्वर रिजालले हरेक स्कूलले किताबी ज्ञान भन्दा व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिनुपर्ने बताउनु हुँदै एसएलसीमा राम्रो प्रतिशत ल्याउनु राम्रो कुरा भए पनि सृजनात्मक क्षमता पनि बढाउनु पर्ने सल्लाह दिनु भयो ।

सभापति मर्जिमान सिंहले विद्यालयको प्रांगणमा खचाखच भरिएका अभिभावकहरु देखेर खुसी हुँदै आफ्नो बालबालिकाको पढाई सम्बन्धि र प्रतिभा देख्नको लागि उपस्थित हुनु भएको धन्यवाद दिनुभयो । साथै उहाँले बालबालिकाको पहिलो स्कूल घर र शिक्षक शिक्षिका परिवार नै भएकोले बच्चाको भविष्य निर्माणमा परिवारको ठूलो हात रहने बताउनु भयो । औपचारिक उद्घाटन कार्यक्रम पछि विभिन्न कक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुले संगित, नृत्य र गायन प्रस्तुत गरि अभिभावकहरुलाई मख्व पारिएका थिए । माघ २४ गते सनिवार पनि सिनियर कक्षाको अभिभावक दिवस मनाइएको थियो । उक्त दिन पनि विद्यार्थीहरुले मनमोहक सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएका थिए ।

अशोक सोकीको विचार तन मन धन

कुशल आचरण बिउबाट स्वस्थ, सुख र शान्ति आभास हुन्छ तापनि सचेत प्राणीको रुपमा मानव जाति भए तापनि स्वभावले गर्दा व्याकुलताबाट अलगिएर टाढा हुन सक्तैन । यी ब्रम्हाण्डमा जल, चर, थल सबै प्राणीहरुले शित, ताप, भोक प्यास यो प्रकृतिका स्वभावले प्रक्रिया नियमलाई स्वविवेकले यापन गरिरहेको हुन्छ । त्यसको अलावा जन्मदेखि मृत्युसम्म विकराल अवस्थामा हुने विपतका श्रृखलाबद्ध याचना सहेर भइपरिआउने समस्यासँग संघर्ष गरिरहेका हुन्छन् । समाजसँग प्रतिस्पर्धामा चुनौति दिइ तनावग्रस्त भइ संकुचित भावनालाई छिपाएर गलेका सिद्धान्तलाई व्याख्या गरी महत्वपूर्ण जीवन म जिउँदो छु भनी अस्तु हुने गरी प्रस्तुत गरि रहेका हुन्छन् । यी विभिन्न कार गले अथवा विलासका आशामा माछा बल्छीमा परेसरी जीवन दाउमा पारी महत्वकांक्षा भइ सम्पति आर्जन गरिन्छ । आखिर मा माहुरीको मह अरुले लिइ मिठो चाखिन्छ । त्यसैले धर्म हुनेको धन नहुनुको कारण प्रकृतिको सत्य तथ्य नियम हो । जसरी खोर्सानी पिरो भएको हुन्छ । पद र पदवी अति सम्पत्ति सन्तान यो सब चिन्ताको घडा हो । गधाले भारी बोकेभै यस्तो घडाको भारी बोक्नु गोबरले छोपेको मणी अस्तित्वहीन भै जीवन व्यर्थहीन हुन्छ ।

ओभानियको अम्बर भै निर्मल मनले दुर्गन्ध परास्त गर्न सकिए नयन दृष्टिभन्दा ध्यानदृष्टिले यो विश्व ब्रम्हाण्ड अवलोकन गर्न सकिन्छ भन्ने सुन्न पाइन्छ ।

यी दुनियालाई नियाल्दा तन मन धनले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको पाइन्छ । तनलाई लगायत विभिन्न आभुषण पहिरिने बढ्दो चलखेल छन । मन कुरूप भए पनि तन सुरुप बनाउने सामाजिक परम्परा भइसकेका छन । मन कुरूप भएपछि समाज कुरूप हुन्छ । यसले अन्न बालीमा भारपातले छोपिएभै तनावले व्यापकता लिन्छ ।

लोभ लालच बढ्दो प्रवृत्तिले माया दया विरल्लै जानु आपसी सहयोग भावना मैलिदै धनीलाई कुलिनमा गणना गरिएकोले धनकै लागि धरतीमाको छाति टुक्रा टुक्रा पारी आपसी मितव्ययतामा कैचीकै काम गर तापनि परवाह नगरी अभ व्यापारी व्यवसायमा अनियमितताले ओगटेको छ । अन्य क्षेत्रमा ज्याइज्यादी रुपले भुठो र ठगीको बढी सरुवा र गेगभै फैलिइ महत्वकांक्षाले जर ो गाडी सकेको छ । यसरी धनले मन मैलिए पछि जसरी एउटा बत्तामा फोहर राखी बिको लगाएर एक वर्षसम्म सफा पानीमा पखाले पनि भित्र सफा हुन सक्दैन । भारपात नष्ट गर

ी राम्रो मल जलका साथै राम्रै घाम अनि काम भए मात्र राम्रो विरुवा भइ राम्रै अन्न फल्छ ।

मनलाई स्वस्थ राख्न सत्संगत उपदेश ग्रन्थ दर्शन शास्त्र मनन गर्न सके रोग व्याधि नष्ट भई कष्ट निर्मुल हुन्छ । स्वस्थ मनस्थिति पवित्र विचार भइ शास्त्रभै यो गात्र पनि सुन्दर स्वभनिय हुन्छ । शास्त्रद्वारा सत्य गुणको उदय हुन्छ । गुण तीन प्रकारका छन । १) रजगुण, २) तमोगुण ३) सत्य गुण ।

१) रज गुण : इच्छाबाट असन्तोष, असन्तोषबाट प्रयत्न, प्रयत्नबाट भेद (पक्षपात) भेदबाट घमण्ड, घमण्डबाट तृष्णा, तृष्णाबाट इच्छा

२) तमो गुण : मोहबाट लोभ, लोभबाट भूठ, भूठबाट कलह, कलहबाट क्रोध, क्रोधबाट हिंसा, हिंसाबाट शोक, शोकबाट डर, डरबाट अनिद्रा, अनिद्राबाट रोग, रोगबाट मोह हुन्छ ।

३) सत्य गुण : विवेकबाट आत्म ज्ञान, आत्म ज्ञानबाट स्नेह, दया, स्नेहबाट सन्तोष, सन्तोषबाट त्याग, त्यागबाट तप, तपबाट सत्य

यी विवेक ज्ञानको कमीले असंख्य मानव करोडपतिदेखि कंगालपतिसम्म राजा महार ाजादेखि नोकरसम्म किरा फट्यांग्राभै यस धरतीमा आएर गए । त्यसैले महत्वपूर्ण जीवनमा आउने र जाने किन गर्ने ? महत्वपूर्ण जीवन सगरभन्दा फर किलो मनलाई महत्वपूर्ण सत्य गुण भरिपूर्ण गरी किन नजाने ? लाश नहुन्जेल सासमा कण कणमा सत्य गुण तन मन धन सम्पूर्ण परिपूर्ण सत्य गुण ।

स्वप्नदोष सम्बन्धि एक जानकारी

-राजेन्द्र अमात्य

हरेक युवा, युवतीलाई कम्तिमा एक पटक स्वप्नदोष अनिवार्य हुन्छन्। कतिपय युवकहरु स्वप्नदोष हुँदा वीर्यपतन भएको घटनाले चिन्तित बनेका हुन्छन्। किनभने उनीहरुलाई यो शरीरको स्वभाव सहज प्रक्रिया हो भन्ने बारेमा कसैले भनेको हुँदैन। न त स्कूलमा यस्तो पाठक्रम छ न त स्कूलका शिक्षक शिक्षिकाहरुले यस विषयमा पढाउँछन् न आमाबाबुले छोराछोरीलाई यौन शिक्षा दिनु आवश्यक ठान्छन्।

किशोरावस्थामा यौन अङ्गको विकास पूर्णरूपले हुन थालेपछि अण्डकोषले शुक्रकिट उत्पादन गर्न सुरु गर्दछ। यसैक्रममा निद्राम यौन उत्तेजनात्मक सपना देखिन्छ र वीर्य पात पनि हुन्छ। यसैलाई चिकित्सा भाषाबाट स्वप्नदोष भनिन्छ। आधुनिक चिकित्सा विज्ञानमा यसलाई सामान्य मानिने

मात्र होइन, समुचित यौन विकास भइरहेको सङ्केतका रूपमा लिइन्छ।

मनमा जब सम्भोगको चाहना उठ्दछ तब शरीरमा एक प्रकार को तरङ्ग पैदा फैलिन्छ। यसै क्रममा वीर्य एकत्रित हुन्छ, तब कुनै न कुनै प्रकारले बाहिर अवश्य निस्कन्छ। त्यसलाई रोक्ने कुनै प्रयास सफल हुन सक्तैन। या त मानिसले मैथुन गर्दछ या हस्तमैथुन, यी दुवै प्रक्रिया नअपनाएको बखतमा तदनुसार सङ्कलित वीर्य स्वप्नदोषको माध्यमबाट शरीर बाहिर निस्कन्छ। स्वप्नदोष हुँदा मानिसले पहिला निद्रामा विपरीत लिङ्गीसँग लसपस गरेको सपना देख्दछ। अन्तमा उसले सपनामै सम्भोग गरेको देख्छ। यतिखेर सपना जति स्पष्ट र कामोत्तेजनापूर्ण हुन्छ उति नै शारीरिक उत्तेजना र तृप्ति अनुभूति हुन्छ। सपनामा देखेको सम्भोगका बेला वीर्य पतन हुँदा वास्तवमै वीर्यपतन हुन पुग्दछ। तर यो वीर्य पतन सबै अवस्थामा उस्तै गरी हुँदैन। कहिले सम्भोग गर्न नपाउँद स्वप्नदोष हुन्छ त कहिले सपनामा वीर्यपतन हुँदा पनि व्युत्पन्न स्वप्नदोष भएको हुँदैन। यस्तो प्रायः अर्धजागृत

अवस्थामा हुन्छ। स्वप्नदोषको समस्या ज्यादातर हस्तमैथुनको जस्तै हुन्छ। अज्ञानका कारण युवकहरुले यसलाई कुनै खतरनाक रोग सम्भन पुग्छन् र यसबाट चिन्ता गरिरहने गर्छ। वास्तवमा किशोरावस्थामा स्वप्नदोष हुनु स्वाभाविक हो। यद्यपि स्वप्नदोष हरेक युवकमा फरक-फरक ढङ्गले हुन्छ। कसैलाई हप्तामा दुई पटक हुन्छ भने कसैलाई महिनामा दुई पटक हुन्छ।

खानपान, रहनसहन, ब्लू फिल्म हेर्नु, नकारात्मक विचार हरू दिमागमा खेलाउनु, कब्जीयत हुनु लगायतका कारण स्वप्नदोष कसैलाई कम या कसैलाई बढी हुन्छ। जसरी इनार र कुवाबाट प्राकृतिक तरिकाले पानी उत्पादन हुन्छ त्यसरी नै मानव शरीरको अण्डकोषबाट वीर्य उत्पादन भईरहन्छ। युवावस्थामा दूध, काजु, मलाई, बदामजस्ता पौष्टिक पदार्थ अधिक खान्छ, शारीरिक परिश्रम, व्यायाम गर्दैन र हरेक दिन कामवासनाको मात्र चिन्तन गर्दछ भने उसलाई दुई तीन दिनको अन्तरमा स्वप्नदोष अनिवार्य जस्तै हुन्छ। कसै कसैले स्वप्नदोषद्वारा वीर्य स्वप्नदोष भइहाल्छ, त्यसैले हस्तमैथुनद्वारा यौन सन्तुष्टी प्राप्त गरेर वीर्य स्वप्नदोष गरे भइहाल्छ

नि भन्ने पनि सोच्दछन्। यस्तो बहाना पाएर उनीहरु हस्तमैथुन अधिक संलग्न हुन्छन्। कतिपय युवाहरु स्वप्नदोषद्वारा धेरै वीर्य खेर गएको हुँदा शारीरिक कमजोरी हुन्छ र क्रमशः शरीर शक्तिहिन हुन्छ भन्ने सोच्दछन्। तर यस्तो सोच्नु गलत हो। वीर्यमा कुनै शक्ति हुँदैन। यदि वीर्यमा शक्ति हुन्थ्यो भने प्रकृतिले स्वप्नदोषद्वारा त्यसलाई शरीर बाहिर निकाल्ने व्यवस्था गर्ने थिएन। प्रकृतिले सधैं स्वास्थ्य र शरीरको अनुकूल क्रिया मात्र गर्दछ। प्रतिकूल र हानिकारक क्रियाहरु गर्दैनन्। विवाहपछि यस्तो स्वप्नदोष आफै हराउँछ। यदि विवाह पछि पनि स्वप्नदोष हुन्छ भने चिकित्सकहरूसँग परामश लिएर उपचारतिर लाग्नु पर्छ।

उज्ज्वलमा पुरस्कार वितरण

कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं.११ सहिदपथस्थित उज्ज्वल शिशु निकेतनले गत माघ २४ गते शनिवार अभिभावक भेला एवं वार्षिक पुरस्कार वितरण समारोहको आयोजना गरियो। विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष प्रा.डा. शिवशरण महर्जनको सभापतित्वमा भएको उक्त कार्यक्रमको प्रमुख अतिथि प्रा.डा. र।म.कृष्ण महर्जनले उद्घाटन गर्नु भएको थियो।

स्कूलका प्रिन्सिपल दिलमान महर्जनले स्वागत मन्तव्य दिनेक्रममा कक्षा अहिलेसम्म कक्षा ४ देखि १० सम्म वार्षिक परीक्षामा प्रथम हुने विद्यार्थीहरुलाई निशुल्क पढाउँदै आइरहेकोमा शैक्षिक वर्ष २०७२ देखि कक्षा १ देखि १० सम्मका कक्षामा प्रथम हुने विद्यार्थीहरुलाई निशुल्क पढाउने, जानकारी दिनुभयो। यसै वर्षदेखि टेस्ट परीक्षामा ग्रेडिङको आधारमा नतीजा प्रकाशित गर्ने बताउनु भयो। प्रमुख अतिथि प्रा.डा. रामकृष्ण महर्जनले अभिभावक र शिक्षकहरु बीच अन्तक्रिया हुनु पर्ने जसले गर्दा विद्यार्थीहरुको मनोविज्ञान बुझ्न सजिलो हुने बताउनु भयो। उपस्थित सबैलाई धन्यवाद दिदै सभापति प्रा.डा. शिवशरण महर्जनले सभा समापन गर्नु भएको थियो। उक्त अवसरमा २०७० सालको शैक्षिक सत्रमा अन्तिम परीक्षामा प्रथम, द्वितीय र तेस्रो हुने कक्षा नर्सरी देखि कक्षा ९ सम्मका विद्यार्थीहरुलाई पुरस्कृत गरिएको थियो। वर्षभरिमा भएका विभिन्न खेलकुदमा विजयी सदन, खेलाडीहरुलाई पनि पुरस्कृत गरिएको थियो। सो अवसरमा स्कूलका विद्यार्थीहरुले विविध सांस्कृतिक कार्यक्रम प्रस्तुत गरिएका थिए।

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स
B. Arts
Nayabazar, Kirtipur-17

Banner, Flex Board
Glows/ Signboard
Sticker Cutting & Printing
Screen/ Rubber Printing
Self-ink Stamp
PVC(ID)/ Visiting Card
Printing Support

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b_arts@yahoo.com

श्रद्धाञ्जली

जन्म

वि.सं. २००१/१२/१०

स्व.दुनुमाया पाण्डे

स्वर्गारोहण

२०७१/१०/१२

यस सहकारीका सचिव अधिवक्ता पुण्य प्रसाद पाण्डे र माधव प्रसाद पाण्डेका पुज्यनीय ममतामयी आमा **दुनुमाया पाण्डे**को २०७१ माघ १२ गते असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

सिद्धबाबा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
पाँगा दोबाटो, कीर्तिपुर-१७

श्रद्धाञ्जली

जन्म

वि.सं.
२०१९ गुरु पुर्णिमा

स्व. श्याम प्यारी खड्गी

स्वर्गारोहण

वि.सं.
२०७१/०९/१२

यस नेपाल खड्गी सेवा समितिका र महिला समूहका सदस्य **श्याम प्यारी खड्गी** को गत पौष १२ गते ५२ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा परिवारजनले धैर्य धारण गर्न सकोस् भनी हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

नेपाल खड्गी सेवा समिति कीर्तिपुर शाखा
नेपाल खड्गी सेवा समिति महिला समूह

निखासी टोल, कीर्तिपुर-३

कीर्तिपुर नगरपालिकाको २० औं नगर परिषद्द्वारा आ.व. २०७२/०७३ का लागि पारित सेवा कर, सेवा, शुल्क, दस्तुरका आदिका विवरणहरु :

सि.नं	विवरण	दर
क)	व्यवसाय दर्ता शुल्क	रु. ५०।- (पचास)
ख)	व्यवसायको नाम ठेगाना भएको साईन बोर्ड प्रति वर्ग फूट	रु. २०।- (बीस) (जनजातीहरुको मातृभाषामा लेखेकोलाई ५०% छुट)
ग)	व्यवसायको नाम ठेगाना भएको विद्युतिय साई बोर्ड प्रति थान	रु. ५००।- (पाँच सय)
घ)	होर्डिङ्ग बोर्ड (साधारण प्रति वर्ग फूट/प्रति वर्ष)	रु. ६०।-
ङ)	होर्डिङ्ग बोर्ड (धुम्रपान/मदिरापान)प्रति वर्ग फूट/प्रति वर्ष)	रु. ९०।-
च)	घर जग्गा कर :	स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को अनुसूची ८(१) बमोजिम कर लाग्नेछ। सार्थ सेवाशुल्क रु.२००।- लाग्नेछ।
छ)	बहाल, विटैरी कर :ख – (१)ख – (२)	उल्लेखित नियमावलीको अनुसूची ९ बमोजिम कर लाग्नेछ। उक्त अनुसूची १ बमोजिम बहाल रकमको २% (दुई प्रतिशत) लाग्नेछ। आफ्नो क्षेत्रमा आफूले लगाउने निर्माण, रेखरेख वा संचालन गरेको हाटवजार र सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा बाटोको छेउमा अस्थायी पसल थान दिए बापत प्रति वर्गफूट मासिक बहाल विटैरी रु.१०।- (दश मात्र) का दरले लाग्नेछ।
ज) उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय कर देहाय बमोजिम लगाउने :		
१)	चुरोट, रक्सी, ज्वेलरी, भिडियो, क्यासेट रिकर्डर तथा प्लेयर आदि (चुरोट रक्सिको हकमा मदिरा नियम तथा नियन्त्रण निर्देशिका अनुसार हुने)	रु.३०००।- रु.७५०।-
२)	निर्माण सामग्री, कम्प्युटर, विद्युतिय सामान, क्यामरा, टि.भी, रेडियो, काप्ट, पेट्रोलियम पदार्थ आदि।	रु.३०००।- रु.१०००।- ३) दैनिक उपभोग्य खाद्य
पदार्थ तथा लत्ता कपडा आदि।		रु.१०००।- रु.५००।-
४)	प्याकिङ्ग तथा प्याकेजिङ्ग	रु.१०००।-
झ) विशेषज्ञ, परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा :		
१)	चिकित्सक, इन्जिनियर कानून व्यवसायी, लेखा परिक्षक, दन्त चिकित्सक, अनुसन्धानकर्ता, प्रोग्रामर, बीमा एजेन्ट, सर्भेयर, अनुवादक, पशु चिकित्सक, शेयर दलाल, सामान ढुवानीकर्ता तथा कम्पनी समेतलाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु.२०००।-
२)	कविराज, ओभरसियर, सब ओभरसियर तथा माथि उल्लेख भएदेखि बाहेकका विशेषज्ञ, परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवाहरुलाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु.१०००।-
३)	नगरपालिकामा प्रधान कार्यलय भएको निर्माण व्यवसयलाई निम्नानुसार वार्षिक एकमुष्ट :क) “क” वर्गको निर्माण व्यवसायीलाईख) “ख” वर्गको निर्माण व्यवसायीलाईग) “ग” वर्गको निर्माण व्यवसायीलाईघ) “घ” वर्गको निर्माण व्यवसायीलाईङ) व्यवसायको नामसारी र गाउँसारी दस्तुर वार्षिक करकोच) व्यवसायको प्रतिलिपीको निवेदन दस्तुरछ) व्यवसायको प्रमाण पत्र प्रतिलिपी	रु.१०,०००।-रु.७,०००।-रु.५,०००।-रु.२,०००।-२५%रु.५।-रु.५०।-
४)	कोरा माल वा अर्ध प्रशोधित माल वा खेर गैरहेका माल सामानको वा अन्य मालसामान प्रयोग वा प्रशोधन गरी मालसामान उत्पादन गर्ने उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु. ५ , ० ० ० । -
५)	जलश्रोत, वायु सौर्यशक्ति, कोइला, प्राकृतिक तेल, ग्याँस, बायोग्यास तथा अन्य श्रोतहरुबाट उर्जा पैदा गर्ने उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु.५,०००।-
६)	मुलतः कृषि वा वन पैदावारमा आधारित उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्टक) स. मिलको हकमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.८,०००।-रु.५,०००।-
७ (क)७ (ख)	खनिज उत्खनन वा प्रशोधन गर्ने उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्ट -निजी स्तरबाट संचालित खानेपानी व्यवसाय समेत) नयाँ अनुमतिका सम्बन्धमा प्रचलित कानून अनुसार हुनेनगरक्षेत्रबाट खनिज पदार्थको रुपमा व्यवसायिक प्रयोजनार्थ खानेपानी विक्री गर्ने व्यवसायीहरुबाट निम्नानुसार खा.पा. सेवा शुल्क लिने :क) ६००० लि भन्दा माथि प्रति ट्रिप	रु. १००।-ख) २००० देखि ६००० लि. सम्म प्रति ट्रिप रु.५०।-ग) २००० लि. सम्म प्रति ट्रिप रु.
२५।-	रु.१०,०००।-	
८)	पर्यटन, आवास, मोटेल, होटेल, रेस्टुरा, रिसोर्ट, टुमल एजेन्सी, स्कीइङ्ग, ग्लाइडिग, वाटर रय्फ्टिङ्ग, पानी टुँकेङ्ग पद यात्रा, हट एअर ब्यालुनिङ्ग, प्यारा सेलिङ्ग, गल्फ कोर्स, पोलो, अश्वारोहण, क्रिकेट आदि उद्योग व्यवसायमा -वाट्य पर्यटक स्तरीय) लाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु.१५,०००।-
९)	आन्तरिक पर्यटक तथा स्थानीय स्तरका होटेल, रेस्टुरा, भोजनालय आदिलाई वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
१०)	चिया पसल तथा तरकारी एवं फलफूल पसललाई वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
११)	छपाखाना, परामर्श सेवा, जिनिङ्ग तथा बेलिङ्ग व्यवसाय, चलचित्र व्यवसाय, सार्वजनिक परिवहन व्यवसाय फोटोग्राफी, प्रयोगशाला, हवाईसवा, शीत भण्डार आदि उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्ट	रु.१०००।-
१२)	सडक, पूल, रोपवे, रेलवे, ट्रलवस, फ्लाइङ्ग वृज था औद्योगिक, व्यापारिक एवं आवास कम्प्लेक्स आदि निर्माण गरी संचालन गर्ने उद्योग व्यवसायलाई वार्षिक एकमुष्ट।	रु.१०,०००।- ज) संचार सेवा
१)	निजी क्षेत्रको हलाक सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
२)	निजी क्षेत्रको टेलिफोन, क्याक्स सेवा र फोटो कपी वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
३)	मोबाइल फोन, आइ.एस.डी, इमेल, इन्टरनेट, पेजीङ्ग सेवा, एस.टी.डी. आदि वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
४)	कुरीयर सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
५)	छपाई तथा प्रकाशन वार्षिक एकमुष्ट	रु.१५००।-
६)	केबुल नेटवर्क सेवा एकमुष्ट	रु.५,०००।-
वितीय सेवा :		
१)	नेपाल सरकारको पूर्ण स्वामित्वमा रहेको बाहेक आर्थिक कारोबार गर्ने वाणिज्य बैक वार्षिक एक मुष्ट -विकास बैक समेत)	रु.१०,०००।-
२)	आर्थिक कारोबार समेत गर्ने वितीय कम्पनीको मुख्य कार्यलय वार्षिक एकमुष्ट	रु.५,०००।-
३)	वितीय कम्पनी शाखा कार्यलय ार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-
४)	बीमा कम्पनी वार्षिक एकमुष्ट	रु.५,०००।-
५)	विदेशी मुद्र सटही वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
६)	धितोपत्र कारोबार वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
७)	सहकारी बैक वार्षिक एकमुष्ट	रु.२,०००।-
८)	मनि ट्रान्सफर रेमिटेन्स सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
ज) स्वास्थ्य सेवा :		
१)	गैरसरकारी अस्पताल वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-
२)	नर्सिङ्ग होम वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-
३)	क्लिनिक तथा त्याव वार्षिक एकमुष्ट (संयुक्त)क) क्लिनिक सेवा वार्षिक एकमुष्टख) त्याव सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.१५००।-रु.१,०००।-रु.५००।-
४)	औषधी पसल -मेडिकल) वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
ट) शिक्षा सेवा :		
१)	निजी क्षेत्रका स्कूल, क्याम्पस, विश्व विद्यालयलाई वार्षिक एकमुष्ट निम्नानुसार हुनेछ :क) पूर्व प्राथमिक र प्राथमिक तहलाईख) माध्यमिक, उच्च माध्यमिक, विश्व विद्यालय तहलाईअनुमति तथा सिफारि दस्तुरको हकमा : क) प्राथमिक विद्यालयसम्मख) निम्न माध्यामिक विद्यालयग) माध्यामिक विद्यालयघ) उच्च माध्यामिक विद्यालयङ) विश्व विद्यालय	रु.५००।-रु.१,०००।-रु.७५०।-रु.१५००।-रु.२०००।-रु.३,०००।-रु.५,०००।-
२)	तालिम तथा अनुसन्धान क्षेत्र वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
३)	टाइपिङ्ग, कम्प्युटर तथा भाष प्रशिक्षण संस्था वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
४)	अन्तरराष्ट्रि गैरसरकारी संस्था वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
ठ) मर्मत संभार सेवा :		
१)	हेभी इक्वीपमेन्ट, बस, ट्रक, कार मर्मत कारखाना वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-
२)	टेम्पो, मोटरसाइकल मर्मत कारखाना वार्षिक एकमुष्ट	रु.१५००।-
३)	साइकल, रिक्सा मर्मत तथा कारखाना वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
४)	रेडियो, टि.भि. घडी प्रेशर कुकर, हिटर टेलिफोन सेट आदि मर्मत केन्द्र वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
५)	रेफ्रिजेरेटर, जेनेरेटर, एअर कूलर, मोटर रिवाइसपडङ्ग आदि मर्मत केन्द्र वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
ड) अन्य सेवा :		
१)	विज्ञापन सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
२)	वैदेशिक रोजगार सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-
३)	स्वदेशी रोजगार सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
४)	सेन्ट्रेरियल सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
५)	क) हाउजिङ्ग कम्पनी वार्षिक एकमुष्टख) घरजग्गा खरिद विवक्री -रियलस्टेट) वार्षिक एकमुष्ट	रु.५,०००।-रु.३,०००।-
६)	व्यूटिपार्लर, केश श्रृंगार, झुई क्लिनर्स, फोटो स्टुडियो, सिलाई पसल आदि वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
७)	साइनबोर्ड बनाउने तथा फेटीङ्ग सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
८)	पशु बधशाला वार्षिक एकमुष्ट	रु.२,०००।-
९)	मासु विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
१०)	फूल तथा तरकारीका बिउ एवं विरुवा विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
११)	फुल हाउस वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-
	शिशु विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।- रु.१,०००।-
	भाँडा विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-
	स्टील काठको पनिचर विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-

ने. सं. ११३५ सिल्लागा सप्तमी बुधवा: २०७१ माघ २८ गते बुधवार (Feb-11, 2015)			कीर्तिपुर सन्देश ११	
१५)	खेलौना उपहार सामान विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-		
१६)	फुट्सल खेल संचालन व्यवसाय	रु.३०००।-		
ठ) अन्य व्यवसाय :				
१)	पार्क, पिकनिक स्थल आदि वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-		
२)	क्यासिनो वार्षिक एकमुष्ट	रु.५०,०००।-		
३)	टुर अपरेटर, टुरिष्ट गाईड आदि वार्षिक एकमुष्ट	रु.२५००।-		
४)	मसाज पार्जर वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-		
ण) अस्थायी हाट बजार वा मुम्ती पसल :				
१)	घुम्ती (मोवाइल) पसल खुन्वा समेतमा दैनिक	रु.२।-		
२)	रंगो, भैसी (प्रति गोटा)	रु.२५।-		
३)	खसी, बोका, भेडा, च्याँगा आदि (प्रति गोटा)	रु.१०।-		
४)	हाँस, कुकुरा आदि (प्रति गोटा)	रु.४।-		
५)	सागसब्जी, फलफूल पसल (दैनिक रु. २।)	रु.५००।-		
६)	अन्य अस्थायी तथा घुम्ती पसल (दैनिक रु.२।)	रु.५००।-		
त) माथिको वर्गिकरणमा समावेश नभएका वा, व्यवसाय उद्योग, व्यापार, पसल आदिमा देहाय बमोजिम कर लगाउने :				
१)	इंटा भट्टा उद्योग वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-		
२)	सिमण्ट रेलङ्ग, सिमण्ट ब्लक, हलो ब्रिक आदि उद्योग वार्षिक एकमुष्ट	रु.२५००।-		
३)	जुता, घडी, चशमा, फेन्सी सामान विक्रेता वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-		
४)	रेण्टल सर्भिस तथा क्याटङ्ग सेवा वार्षिक एकमुष्ट	रु.१,०००।-		
५)	माथि लेखिए बाहेकमा उद्योग व्यवसाय, व्यापार पसल आदिमा स्तर हेरी वार्षिक रु.५००। देखि रु. ५०००। सम्म लिने।			
थ) सवारी दर्ता वार्षिक सवारी कर :				
१)	बस, ट्रक, लरी र अन्य हेभी गाडीहरुमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.३,०००।-		
२)	भाडाका कार, जीप, भ्यान आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-		
३)	भाडाका टेम्पो, ट्याक्टरमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.३००।-		
४)	भाडाका मिनिबस, मिनिट्रक आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.१०००।-		
५)	निजी, कार, टेम्पो, भ्यान, मिनिबस आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.३००।-		
६)	माइक्रोवसा(सानो) आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.५००।-		
७)	स्कूटर, मोटर साइकल तथा अन्य आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.२००।-		
८)	टेलागाडा तथा रिक्सा आदिमा वार्षिक एकमुष्ट	रु.२५।-		
द) पटके सवारी कर : निर्माण सामग्री एल.पि.व्याँस, ढू, पानी बोक्ने हेभी साधनहरु रु ५०।				
१)	निजी तथा भाडाका बस, ट्रक, लरी र हेभी गाडीमा	रु.२०।-		
२)	मिनिबस, मिनिट्रक र ट्याक्टर आदिमा	रु.१०।-		
३)	निजी तथा भाडाका कार, भ्यान, टेम्पो आदिमा	रु.१०।-		
४)	अन्य सवारी साधनमा	रु.५।-		
ध) दर्ता तथा संचालन इजाजत दस्तुर :				
१)	नगरपालिका क्षेत्रमा टेला, रिक्सा, टाँगा दर्ता गरी नम्बर दिए बापत वार्षिक एकमुष्ट	रु.३०।-		
२)	सिनेमा हल, भिडियो हल, साँस्कृतिक प्रदर्शन हल, थिएटर सँगित तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा	रु.५।-		
३)	जादु, सर्कस, चटक आदिमा प्रति दिन	रु.३००।-		
४)	व्यवसायिक भिडियो प्रति भिडियो वर्ष	रु.२००।-		
न) पार्किङ्ग शुल्क :				
१)	नगरपालिकाले आफुले व्यवस्था गरेको सवारी पार्किङ्ग गरिएका बस, मिनिबस, ट्रक, कार जीप, भ्यान, ट्याक्टर आदि पार्किङ्ग गर्दा प्रति घण्टा रु.१०।- दैनिक रु.३०।- रु.५५०।-		२)	माथि
उल्लेख भए बाहेक अन्य सवारी साधनमा पार्किङ्ग शुल्क बापत प्रति पटकमा रु.१०।-				
प) २० औं नगरपरिषदको बैठकको निर्णय नं ३ बमोजिम , घरबाटो/चारकिल्ला प्रमाणित (मालपोत कार्यालयले निर्धारण गरेको मूल्यका आधारमा :				
१)	नक्सापास नामसारी गर्दा एकाघर वा तिनपुस्तेभित्र प्रचलित सामान्य निवेदन एवं सिफारिस दस्तुर	रु.११०।-		
२)	नक्सापास नामसारी २५% प्रचलित दस्तुरमा			
३)	निर्माणसम्पन्न लिन तोकिएको म्यादभित्र नलिई लिन बाँकी रहेकाको हकमा मात्र एकपटकलाई सूचना प्रकाशन भएको एकवर्ष भित्र निवेदन पेश हुन आएकालाई प्रचलित दस्तुरको १०% लिई सम्पन्न प्रमाणपत्र दिने			
४)	बिक्री हुनेजति क्षेत्रफलको मात्र ०.३%(मालपोत दरमा)			
५)	धितो प्रयोजनमा ०.१% (मालपोत दरमा)			
६)	अशवण्डा –सामान्य सिफारिस दस्तुर	रु.१००।-		
फ) यस नगर क्षेत्रका जग्गाहरुको प्रति रोपनी रु.९५।- प्रति वर्षका दरले मालपोत शुल्क लगाउने।				
ब) पंन्जकरण दस्तुर :				
१)	जन्म, विवाह, वसाईसराई, सम्बन्ध विच्छेद, मृत्यु आदि	३५ दिन सम्म निशुल्क सो भन्दा माथि रु.५०।-		
भ) नक्सापास दस्तुर :				
१)	सिमण्ट जोडाईको गाढ्ने ढलान छाना भएको	पक्की बाटोमा प्रति वर्ग फुटको रु ८।-, अन्य बाटोमा प्रति वर्ग फुटको रु ७।-,		
क)	संस्थाको हकमा	हाउजिङ्ग, एपार्टमेन्ट, कोलेजीहरुको प्रति वर्ग फुटको रु २५।-		
२)	माटो जोषईको गाढ्ने जस्ता, टायल, पराल, छवाली, भिंगाटीको छाना भएको	प्रति वर्ग फुटको रु १।-,		
३)	कम्पाउण्ड पर्खाल	प्रति वर्ग फुटको रु १।-,		
४)	नक्सापास दरखास्त फाराम दस्तुर	रु १००।-		
५)	संस्थागत भवन निर्माणका हकमा माथि उल्लेखित दस्तुरको भवनका प्रकृतिको आधारमा दोब्बर दस्तुर लाग्ने छ।			
म)	ज.सि.वि व्याकको लोडर भाडा प्रति घण्टा (इन्धन शाहक कम्तिमा एक दिन (८) घण्टाको रकम लाग्ने	रु १०००।-		
य)	एसके १६१३ टिपिङ्ग ट्रक भाडा प्रति घण्टा (इन्धन शाहक कम्तिमा एक दिन (८) घण्टाको रकम लाग्ने	रु ३५००।-		
र) वैदेशिक अध्ययन तथा भ्रमण प्रयोजनार्थ मूल्यांकन दस्तुर :				
१)	पहिलो दश लाख सम्म	रु ४००।-		
२)	बीस लाख सम्म	रु १०००।-		
३)	पचास लाख सम्म	रु ३०००।-		
४)	एक करोड सम्म	रु ६०००।-		
५)	त्यस पछिको प्रत्येक दश लाखमा रु.४००। का दरले थप हुँदै जाने।			
ल) वैदेशिक अध्ययन तथा भ्रमण प्रयोजनार्थ सिफारिस दस्तुर :				
१)	जिवित नाताप्रमाणित (नेपालीमा)	रु ३००।-		
२)	जिवित नाताप्रमाणित (अंग्रेजीमा)	रु ५००।-		
३)	अन्य सिफारिस (नेपालीमा)	रु ३००।-		
४)	अन्य सिफारिस (अंग्रेजीमा)	रु ५००।-		
व) अन्य दस्तुर :				
क)	निवेदन दस्तुर	रु १०।-		
ख)	साधारण सिफारिस दस्तुर	रु १००।-		
१)	नेपानी नागरिकताको सिफारिस प्रति व्यक्ति	रु १०।-		
ग)	मुद्दा दर्ता (वादी)मुद्दा दर्ता (प्रतिवादी)	रु १००।-रु ५०।-		
घ)	नाता प्रमाणित (नाता प्रमाणित गर्नु पर्ने हकदार प्रति व्यक्ति)	रु २५।-		
ङ)	सर्जिमिन (क) मृतक नाता प्रमाणित सर्जिमिन(ख) अन्य सर्जिमिन(ग) अन्य कार्यालयबाट हुने सर्जिमिनमा रेहवर वस्दा	रु २००।-रु ५००।-रु २००।-		
नोट : नगरपालिका तथा वडा कार्यालयबाट गरिने हरेक सिफारिस (नागरिकता बाहेक) मा घर जग्गा कर, घर बहाल कर, व्यवसाय कर लगायत अन्य कर चुक्ता भएपछि मात्र सिफारिस गरिने छ।				

सिमभवा: हिति खानेपानी मुहानमा प्लटिड रोक्न नगरपालिकाको निर्देशन

कीर्तिपुर नगर क्षेत्रमा दिन दिनै खानेपानीको समस्या बढदै गएको अवस्था छ। खानेपानीको समस्या भइरहेको अवस्थामा कीर्तिपुर वासीको

पानीको मुहान रहेको स्थान कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ७ स्थित सिमभवा हिति क्षेत्रमा प्लटिड गर्ने कार्य जारी रहेको कारण खानेपानीमा अझ बढि समस्या आउन सक्ने कुरा कीर्तिपुर वासीको लागि चिन्ताको विषय बन्दै गएको छ। यसै बीच कीर्तिपुर वासीको पानीको मुहान रहेको स्थानमा प्लटिड गरिरहेको कारण जग्गाधनी विनोद तामाङलाई सो कार्य तत्काल रोक्न नगर पालिकाले निर्देशन दिएको हो।

कीर्तिपुर नगरपालिकाका निमित्त अधिकृत सानुवावु परियारले माघ २२ गतेको मितिमा नुवाकोट चतुराले वडा नं. ७ निवासी (हाल कीर्तिपुर नगर

पालिका वडा नं. ७ निवासी) विनोद तामाङलाई सो निर्देशन दिइएको हो। सो निर्देशन सहितको पत्र कीर्तिपुर नगर पालिका वडा नं. ७ को कार्यालयमा समेत बोधार्थ पठाइएको छ। पत्रमा भनिएको छ, 'उपरोक्त सम्बन्धमा हाललाई सबै किसिमको सेवा रोक्का गर्नु हुन।'

तामाङलाई कीर्तिपुर नगर पालिकामा उपस्थित हुन जारी गरेको सो पत्रमा भनिएको छ, 'तपाईंले कीर्तिपुर नगरपालिका वडा नं. ७ सिम खानेपानी मुहान क्षेत्रमा यस नगरपालिका तथा नेपाल सरकारका अन्य कुनै पनि निकायबाट अनुमति नलिई बाटो

बनाउने, ढल खन्ने तथा ढुंगाको पर्खाल समेत लगाउने कार्य गरी जग्गा विकास योजना (प्लटिड) संचालन गरिरहेको र त्यस कार्यले सिम खानेपानी मुहान क्षेत्रबाट हाल भई रहेको खानेपानी आपूर्तिमा नराम्रो असर परेको, खानेपानी उत्पादनमा कमि आएको र वितरण प्रणालीमा प्रतिकूल असर परेको भनि यस नगरपालिकाको प्राविधिक शाखाको प्रतिवेदन, सीमभवा: हिति खानेपानी मुहान उपभोक्ता समिति, कीर्तिपुरको उजुरी निवेदन तथा काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड, कीर्तिपुर शाखा कार्यालयबाट समेत पत्राचार भई आएको हुँदा हाल तपाईंले गरिरहनु

भएको विभिन्न पूर्वाधार निर्माण सहितको जग्गा विकास योजना (प्लटिड) तत्काल रोक्का राखी यो पत्र प्राप्त भएको मितिले तीन दिन भित्र आफूसंग भए गरेका प्रमाण, कागजात तथा व्यहोरा सहित उपस्थिति हुन अनुरोध छ। अन्यथा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही अगाडी बढ्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।'

सो प्लटिड रोक्न निर्देशन दिइएको पत्र काठमाण्डौ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड, कीर्तिपुर शाखा र सीमभवा: हिति खानेपानी उपभोक्ता समिति, कीर्तिपुरलाई समेत जानकारीका लागि बोधार्थ दिएको छ।

बिक्रीमा

कीर्तिपुर नयाँबजार पाँगा जाने बाटोमा सिटिजन बैंकको अगाडी S.K.Building मा रहेको फेन्सी पसल विशेष कारणबस बिक्रीमा सम्पर्क नं ९८४१४६३५०६
९८४९९६३०८४

आवश्यकता

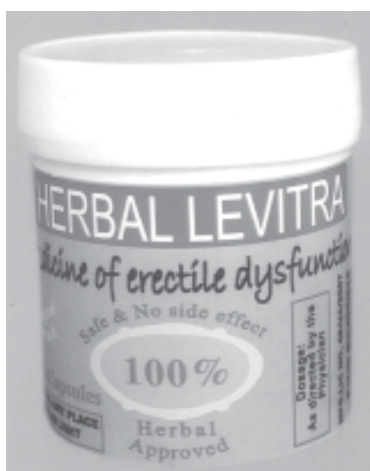
कीर्तिपुर लोकतान्त्रिक चोकस्थित आजु बाघभैरव सेकुरिटी सर्भिसको लागि एक रिसेप्सनिस्टको आवश्यक भएकोले तुरुन्त सम्पर्क राख्नुहोला।

योग्यता : एस एल सी पास

सम्पर्क : ९८४१७७८९४४

Contact No. 9803502259

यौन शक्तिबर्द्धक

बढ्दो उमेर, प्रेसर र सुगर लाई पनि हुने यौन आनन्दको अनौठो अनुभूति यौन स्वास्थ्य र यौनशक्ति बढाई आनन्दमय यौन जीवनका लागि

HERBAL-LEVITRA

तपाईंलाई चाहेजति थोरै पनि लान पाईन्छ

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

नेपाल टेलिकमको ठिक अपोजित, बहिरी गाउँ यौनक्रीडा यस्तो खेल हो, जहाँ जीतहारको द्वन्द्व हुँदैन। यो क्रिडाले तनाव होइन पुनर्ताजगी दिन्छ।

भिन्तुना

जिमि पासा डा. चन्द्रमान बज्राचार्य प्राध्यापक्य पदोन्नती जुयादीगुलिं वय्कःयात दुनुगलनिसें भिन्तुना बिसैं वय्कःया उत्तरोत्तर प्रगतिया कामना यनाच्चना।

नजरराम महर्जन

प्रकाशक

कीर्तिपुर सन्देश परिवार

निखासी टोल, कीर्तिपुर -३